

KIADÓHIVATAL TELEFON: 9-77

Str. Baron L. Pop 10

SZERKESZTŐSÉG TELEFON:

Éjjeli telefon (nyomd.)

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre

Félévre

Negyedévre

Egy órára

XI. évfolyam * 86. szám

1928. április 18. Szerda

* 5688 Niszán 28 *

Cenzurat: Sucle

NY KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

SANTOL
LA LEGJOBB
SÓSORSZEVS

Amerikától Európáig és Kolozsvártól Bukarestig

Kochl és Huentfeld kapitányok hóviharban, szélviharon keresztül vergődve, eltek az amerikai partokat és ezzel megdöntötték azt a babonás legendát, hogy Európából Amerikába senkinek sem sikerül keresztül repülni az oceánt, hiszen Lindberg és Chamberlain óta Amerika közelebb volt Európához, mint Európa Amerikához. Nungesser és Coli életükkel fizettek rá, Risztics és társai feluton visszatértek, míg végül a két német pilótának sikerült helyreállítani a két kontinens közötti közlekedésben a matematikai egyensúlyt és ma már Európa újra épen olyan közel van Amerikához, mint Amerika Európához.

A matematikai egyensúly helyreállt és nincs már messze az idő, amikor minden oceánok fölött egymástól tengernyi mérföldre lévő kontinensek között vízáramon és biztosan suhannak keresztül, utasokkal és postával megrakottan, bűszke gépek. A technika és a civilizáció fejlődését hirdető gépek szimfóniája, egy új szólammal bővült, a propellerek muzsikájával, amely kelettől nyugatig és északtól délig befölti az egész levegőt, látványt eszik és száz mérföldet repít. Az idő alatt szágonyok, mint egy kilométert is alig dögögött hajdánban a postakocsi.

Lindberg ezredes világgörüljő utra készül. Nobile olasz tábornok elindult az északi sarkra. Ausztráliától Grönlandig és Argentínától Kínáig minden irányban keresztül-kasul szágonydanak a repülőgépek, merész pilóták távolsági, kitarítási és gyorsasági rekordokat javítanak és szüntelenül szól a propellerek muzsikája.

De mi jut nekünk a levegőnek ebből az új muzsikájából? Nem sokkal több, mint a szférák zenéjéből. Mert mialatt az Opel-művek már egészen komolyan tárgyalnak arról, hogy az első rakétahajót felroptatják a világűrbe, addig nekünk a légi közlekedés kényelméből, gyorsaságából csak annyi jutott osztályrészül, amennyi az újságokból olvashatunk és Máramaroszigettől Bukarestig épen olyan hosszú az út, mint Newyorktól Párisig. Ha egy bécsi gyáros sürgősen akar üzletet kötni, felülte utazóját egy repülőgépre, aki négy óra múlva már Kassa uccán sétál. De ha egy kisenevi gyárosnak akadna sürgős dolga Máramaroszi-ig, két nap és két éjjel rázhatja a vonal, amíg eléri célját. Kérdezhetné ugyan valaki, hogy mire jó ez a nagy sietség, amikor valaha az is megtette, hogy Boeckay fejedelem lovasfutárja hónapok alatt kocogott el az üzenettel a török portához. De ha mindenütt másult megvan rá a lehetőség és a közvetlen közelben minden országban élnek is ezzel a lehetőséggel, miért épen mi maradunk ki az időnyeresnek ebből a mindenképpen hasznos versenyéből? Hiszen ma holnap odajutunk, hogy Rio de Janeiróból hamarabb jön majd el egy levél Budapestig, vagy Prágáig, mint Budapesttől, vagy Prágától Bukarestig.

Amikor a rakétahajó feltalálói és tökéletesítői már kevések találnak minden földi távolságot és meg sem akarunk állni a holdig, vagy a Marsig, Romániának is komolyan gondolni kellene arra, hogy Kolozsvártól Bukarestig mégis csak közelebb van, mint Berlinből a hold és a sok adóból, bélyegből és ille-

tékből juthatna arra is, hogy a bukaresti kereskedő üzleti levele hamarabb jusson el Kolozsvárra a Szalmáron haladókló apa Kisenevben szolgáló katonája fia még idejében eljuthasson a halottas-ágyhoz és nekünk ne csak a távoli zeneje jusson mindannak, ami ma már mindenütt közkinés.

Hiszen ha valamelyik rádióamatőr felgyújtja lámpáit és hullámhossz-csavarával elindul az éjszakában állomáso-

kat keresni, amelyeknek antennája mint valami örörony szórja a hanghullámokat hegyeken és völgyeken keresztül, a föld legelrejtettebb zugába is, a föld akármelyk sarkán leadó állomásra bukban, csak épen Romániában nem. Németországban se szeri, se száma nincs a leadó állomásoknak. Franciaországban, Olaszországban, Angliában és Amerikában minden valamire való városnak megvan a maga külön leadó állomása, de hol vagyunk még attól, hogy Bukarestben feleltsék Románia első leadó apparátusát.

A tehénikának ez a két csodája, amelyet ma már mindenütt úgy tekintenek,

hogy a dolgok természetes rendjéből fakad, nálunk még mindig probléma és a kormányknak az az álláspontja, hogy elsősorban a társadalom és nem az állam problémája. Társadalmi hozzájárulással akarja felépíteni a bukaresti leadóállomást és társadalmi hozzájárulással akarja megszerezni a bukarest-kolozsvár-nagyvárad légi közlekedést is. Ezért vegyes öröm nekünk minden hír, amely a levegő hőseinek újabb és újabb diadalairól számol be, vonatok, autók és kocsik tövében úgy bámulunk a tova suhanó repülőgépek után, mint a mindenholon lemaradt szegény ember nézi a tovakarikázó szekérekereket. (j. f.)

Masaryk szerint az államnak kötelessége törödni a kisebbségekkel

A csehszlovák köztársaság elnöke husvétii nyilatkozatában különbséget tesz az állam és a nemzet között

(Prága, április 17. Az Új Kelet tud.) Masaryk köztársasági elnök Csapek Károly írónak a Lidové Noviny számára husvétii nyilatkozatában elsősorban Svobla betegséggel foglalkozott. Kijelentette, hogy Svobla Európá egyik legnagyobb államférfiának tartja. Az elnök saját munkájáról is informálta Csapeket s rámutatott arra, hogy a köztársasági elnök irodája nemcsak politikai, hanem adminisztratív hivatal is. Az elnöki iroda évente hatvanötezer beadványt kap, több mint háromezer látogatót fogad. Maga az elnök több mint négyszáz látogatót fogad a magánjellegű látogatásokon kívül. A köztársasági elnök állandó érintkezésben van a miniszterelnökkel, külügyminiszterrel és a nemzetvédelmi miniszterrel. Masaryk ismételt hangsúlyozta, hogy az időzöljelek között emlegetett „Hradzsin” nem létezik. Ahol demokrácia él, ott ittkos kamarilláknak nem lehet rejtett befolyásuk.

Az október 28-iki események jelentőségéről folyó vitára vonatkozólag megjegyzi, hogy ő sohasem becsülte le a beföld harcát, mert enélkül külföldön semmit sem érhetek volna el. A nemzeti demokráta párthoz való viszonyát is esete tette az elnök. Kijelentette, hogy a párthoz való kapcsolata a forradalom utáni időben barátságos volt.

A vörös-zöld koalícióról nyilatkozva az elnök rámutat arra, hogy a köztársaságnak két nagy osztálya van: a mezőgazdák és a munkások osztálya. A többi osztály és azok pártjai kisebbek. A számbelileg elég erős cseh néppárt is a szociális tendenciát hangsúlyozza. Azonban sem az egyik, sem a másik osztály pártja nem olyan erős, hogy a parlamentben egyedül vehesse át a vezetést. Ezért vált szükségessé különösen az állam alakulásának elején, hogy a két legerősebb párt ne álljon szemben egymással, hanem együttesen dolgozzék a többi pártokkal. Aki nem a szavak, hanem a tények embere, az láthatja, hogy a vörös-zöld koalíció jelentősége abban rejlik, hogy az agrárius, tehát konzervatív párt a földreformmal valóságos forradalmat hajtott végre. A szociáldemokraták talánjónkép olyan nagy dolgot nem is követeltek és nem is hajtottak végre,

mint az agráriusok a földreformmal. Az elnök a nemzocialista pártokat figyelmezteti, hogy laktakájukkal ne keressék a szociáldemokratáknak a komunisták karjaiba, akik programszerűen és divileg megtagadják a szociáldemokratákat és a köztársaságot. Az összes demokratá pártok vezető embereim mulik tehát, hogy megérték az állam helyzetét és az állam szellemében eselekedjenek.

A szláv nemzetek nem vásárolnának nálunk — mondja az elnök —, ha nem-szláv nemzetek oleson hasonlóan jó vagy talán jobb termékeket ajánlanának. Az elnök állást foglal a szláv utópia ellen.

Különbséget tesz az állam és a nemzet között és nem felejt el azt, hogy ebben az államban nemzeti kisebbségek is élnek, különösen németek, akik a lakosság egy negyedét képezik. A németek öntudatos nép, képzett, gazdaságilag erős és az elnök természetesen tartja, hogy a nemzeti politika ezzel a ténnyel számoljon.

Az elnök végül az ezidei jubiláris ün-

nepekről is nyilatkozott. Hangoztatta, hogy revízió alá kell venni az eddigi programot. Az ünnepek izlések legyenek és örök emléket hagyjanak maguk után. Az első években sok minden sikerült, de nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy ez inkább extenzív munka volt. Most tehát az intenzív munkához kell hozzáfogni, az állam, az országreszek és a községek közigazgatásának tényleges konszolidálásához.

— Rejtélyes módon eltűnt Magyar ország braziliai konzulja. Budapestről jelentik: Jermann Jenő, Magyarországi braziliai konzulja március 28-án arról értesítette Münchenből családját, hogy utban van Budapestre. A konzul azonban nem érkezett meg a magyar fővárosba. A család bejelentette eltűnését a budapesti államrendőrség illetékes osztályán, amely széleskörű nyomozást indított az ügyben.

SUBLIME

LOTION DE BOTOT

Petroleummentes

HAJSZESZ

azonnal megszünteti a hajhullást

Kapható: a gyógyszerárakban, drogáriák- és illatszertárakban

Vezérképviselet: B. LAX, Bucuresci, Str. Batistei 14.

Corso filmszínház

Szenzációs premier

Szerdán

Szenzációs premier

BIGAMIA

Maria Jakobini és Verebes Ernő hatalmas drámája.

Monopól Emerikus

Milyen lesz az ujság száz év múlva?

A sok fantasztikus elbeszélés és regény után, amely a háboru utáni évek bajai és nyomorúságai közt vergődő emberek előtt a jövő biztatóbb perspektíváját vonultatja el, most a jövő század ujságja is jelentkezik, hogy megmutassa: miyennek azok az események, amelyek a huszonegyedik század gyermeke mindennapi olvasmányában keresni fog.

A londoni Daily Mail szerkesztőségének jutott eszébe, hogy közönségét egy ilyen utopisztikus lappéldánnyal megörvendeztesse és a siker, mely a vállalkozást kísérte, mutatja, hogy ennek a kuriózumszámba menő ujságnak teljes mértékben sikerült az érdeklődést és figyelmet felkeltenie.

A Daily Mail 2000. január elseji száma fekszik előttünk, mely a „fej” szerint egyidőben jelent meg Londonban, Manchesterben, Párisban, Kanadában, Indiában és Ausztráliában. A 24 oldalas szám élén ez a vastagbetűs jelmondat ékeskedik: „Még mindig — a királyért és hazáért!” Az első oldal szokásos hírdetési után a szövegrész következik. Mindjárt az elején rendkívül érdekes tőzsdebirósági tárgyalásról olvashatunk: egy ügynököt azzal vádolnak, hogy az L-sugarak felhasználásával meg nem engedett módon előnyöket szerzett magának. Az L-sugarak lehetővé teszik ugyanis, hogy mások gondolataiba betekintést szerezzünk, mielőtt ezek a gondolatok az illetőnek eszébe jutottak. Érthető tehát, hogy az ügynök ilyen módon jogtalan előnyökhöz jutott. Ezután a tőkéskezdő címzett óvást találunk, amely a kapitálistákat figyelmezteti, hogy a Mars-fejlesztő Társaság üzleti jelentésében szándékoan elhallgatja az ezen az égitesten uralkodó leszállási állomások kedvezőtlen voltát.

Az igazságszolgáltatási rovat arról számol be, hogy egy uccai árú, szigorúan megbüntettek, mert egy kapu alatt piszkos éptürelakat akart eladni. Egy huszonegy éves fiatalember kártérítési pert akasztott a huszontéves Diana Strong pilánno nyakába, mert a leány öt flitrt csábította és házassági ígéretét megszegte. Egy soffört lassu rajtasért ítélték el, mert a megengedett 50 mértföldes minimummal szemben csak negyven mértföldes gyorsasággal vezette autóját és így a közlekedésben fennakadást okozott. Egy jelentős azt mondta, hogy az elmúlt esztendő folyamán az egész birodalom területén 1984 ömözési eset fordult elő, ebből 1708 esetben a bűnöst a szokásos néhány napi orvosi kezelésnek vetették alá.

A heti mellékletben a következő cíneket találjuk: Kihalnak-e a majmok? Hogyan fogunk azután megfiatalodni? — Élet és szerelem a huszadik században. — A villamoscselédék helyes kezelése. — Közeledünk-e a degeneráció elé? — Milyenek voltak a száz év előtti „régii jó idők”? Az orvosi rovat beszámol arról, hogy az utóbbi évek folyamán sikerült minireféle baktérium felett urrá lenni. Inesen már rák, tuberkulózis stb. Ennek azonban hátrányos körülményei is utalozhatnak: az emberek kevésbé ellenállóképesek lettek, ami még súlyos komplikációkhoz vezethet valamilyen új, eddig ismeretlen betegség elütése esetén.

A hírek között részletes beszámoló adódik arról a rejtélyes esetről, amely szerint Tiflisben egy német asszony irigyszerű férjét titokzatos sugárral megölte. A mai Innen-onnan rovat nem nélkülözheti az utódiát, hogy az afrikai ómbolo faluban a zsiráfok átrágták a tővezetékét, aminek következtében rész Délafrikára órákon keresztül taró sötétség borult. Az apróhírdetéseket közli valaki régi, kisebb típusú renitívénét 20 személyes, modernebb kényelmekre akarja becserezni. Egy másik

hirdető komplett kertjét kínálja eladásra, amely fel van szerelve napsugárberendezéssel és automatikus halottéző kamrával. Egy kép a robotkatonát mutatja be, amely az ellenség sorai közé érve automatikusan felrobban. Egy élethű fotográfia azt a jelenetet mutatja, amikor négy repülőgép a levegőben egy hatalmas labdával baseballt játszik. Egy másik kép a legújabb női divattal ismerteti meg az olvasót és élénk tárja, hogy milyen egyszerűen bujhat ki a modern nő az acéltől „fchérnemübe” illesztett kulcsoscska segítségével diszkrét ruhadarabjából. A mi gyermekeink bizonyára irigykedve fogják azt a képet nézni, amely a gyermekszoba éjszakai képét mutatja. Az ágyban alvó két fiúcskát különféle — matematikai, helyesírási és egyéb — sugarak világítják meg, a huszonegyedik század gyermekei már nem ismerik a tanulást, minden a leg-egyszerűbben, automatikusan, szellemi megerőltetés nélkül történik.

Soká lehetne még folytatni az idézeteket és szemelvényeket a Daily Mail utopisztikus számából. Rengeteg különös érdekesség sorakozik fel ezeken a hasábkokon. Komol vés tréfás közlemény, gondolkodásra készítő és csak mosolyt előidéző furcsaságok egész legváltozatosabb hírdetésekkel — el-egyre az angol akkor is üzletember, ha tréfálkozik. Így azután felvonulnak a különféle gyárak fantasztikus és csak száz év múlva esedékes gyártmányaikkal, amelyeket ma még nem lehet ugyan megrendelni, arra azonban feltétlenül alkalmasak, hogy az olvasók figyelmét a hirdető cégre és tényleg létező áruira felhívják. Bizonyos, hogy az ember vegyes érzésekkel eltelve

EAU DE COLOGNE * PARFUM

teszi le kezéből ezt a különös lappéldányt mint ahogy valamilyen meghatározhatatlan bizonytalanság veszt erőt legtöbbször, ha egy fantasztikus regényt olvastunk végig. Valóban ez lesz az emberiség utja? Valóban így fognak élni unokáink és dédunokáink? Bennünket nem érint ugyanközvetlenül a dolog, de mégis csak érdekel némiképp az utódjaink sorsa. Szébb lesz jobb lesz az a világ, amely az eljövendő századok emberére vár, vagy még sötétebb, még kilátástalanabb lesz a jövő, mint a jelen — ki tudja? Erre a kérdésre különféle képen lehet válaszolni. Aszerint, hogy optimisták, vagy pesszimisták vagyunk. Az azután ismét más lapra tartozik, hogy a mai emberek túlyomó nagy része erősen pesszimista. Nem is csoda. Igazán nincs tulságos sok okunk arra, hogy valószínű színben lássuk a jövőt...

nélkül díccettel dolgoztak és az építkezési kedv alaposan megcsappant volna, ha az állam közbe nem lép. De az állam vállalta a deficitek fedezését. Ez hatvan éven keresztül mintegy negyvenmillió font sterling terhet jelent az államnak. De a káprázatos eredmény mindent megért. 1922. április 1-ig 130 ezer 335 házat építettek állami támogatással, 1923-ban 78.738, 1924-ben 109 ezer 491, 1925-ben 159.020, 1926-ban 195 ezer 895 új épületet fejeztek be. Az 1926-ban konstruált, közel 200.000 új épületből 64.000-et már állami segítség nélkül építettek.

Németország,

amely minden háboru elvesztésével járó gazdasági bajok ellenére is Angliánál rögtön a második helyet foglalta el az éptomunkában, a legutolsó háro mesztendőben két és félmillió arany márkát költött építkezésre. Az állam úgy, mint Angliában, adót vetett ki a lakáshány megszüntetésére s ez az adó 1924-ben 435 millió márkát, 1925-ben 603 milliót, 1926-ban pedig 622 milliót jövedelmezett. A német városok, ipari és kereskedelmi vállalatok nagy áldozatkészségének az eredménye az lett, hogy 1924-ben 106.000 új lakás készült el Németországban. De a többi háboruviselt államok is hozzáfogtak az építéshez.

Franciaország

viszont amely már jóval a háboru előtt egy sereg törvényt hozott olcsó lakások építésére, nem csinált semmit. Pedig sehol Európában nem voltak ilyen nyomorúságos lakások, mint éppen Franciaországban. M. Landry lakásügyi referens adatai szerint a franciaországi lakásviszonyok minden képzeletet felülmúlóan nyomorúságosak. Több mint 500.000 háztartás van ország, dűledező nyomortanyákon elhelyezve. Franciaország lakosságának mintegy 30 százaléka lakik — Landry adatai szerint — többbedmagával egy szobában. Párisban 318.507 ember kénytelen régi, piszkos, minden higiénát és minden kényelmet nélkülöző garnik-ban lakni. Új építkezés pedig alig van. 1926-ban Páris városában összesen csak 1717 építkezésre kértek engedélyt. Háboru előtt pedig, 1913-ban 1922-re. De ami még aggasztóbbá teszi az, hogy az 1913-as engedélyek összesen 6465 emeletnyi építkezésre szóltak, az 1926-osok pedig csak 3244 emeletre.

— Négyezer új lakásra volna szükség Franciaországban ahhoz, — mondta M. Landry — hogy a legsürgősebb és legégbekiáltóbb bajokon segítünk. De nincs pénz. Pedig sejtíteni kell akárhogy, akármilyen áldozatok árán. Ezt tudja ma mindenki Franciaországban. A politikusok is. És a legtöbb politikai párt most az építkezések ígérsével indul a közeli választási küzdelmekbe.

1 m. szerbvászson fehér Lei 25
1 m. mosó delin Lei 39

SZABÓ IENŐ
divatáruházában,
CLUJ

Öt év alatt 673.479 házat épített Anglia

Németországban évenként 160.000 lakás készül.
Franciaországban az új választások jelszava lett az építés

Páris, április 17. A lakáshány az újkor legregibb betegségei közé tartozik. Veszélyesebb, mint a tuberkulózis, mely belőle származik. Már a háboru előtt majdnem minden európai ország intézményesen igyekezett gátat vetni ennek a pusztító betegségnek, de jött a háboru, majd a gazdasági krízis és az építkezések az egész világon abba-maradtak.

Angliában

a sajtó rögtön a békekötés után erőteljes kampányt indított a lakásprobléma megoldására. „Lerombolni a nyomortanyákat, a betegségek és a bűn fészkeit s a leszerelt katonaságnak egészséges és barátságos otthonokat teremteni!” ezt hirdette egyesült erővel minden angol ujság.

A kolozsvári földészek

legkedvesebb fészékben
Szilágyi István
vendéglősnél, CALEA VICTORIEI No. 154.
a hires

„Temesvári Casino” sör már kapható

Az Uj
Fő szer
Felelős
Az Uj
megat
tik: A
der B
delelő
nak a
férhet
Latter
hivata
folyta
zui no
farag
der e
alatt
arcán
karja
és éle
hallga
litotta
hogy
temre
legyen
gyilk
szolg
tuszó
gyonj
sen b
— J
tized
Egerb
budap
rott V
rónón
akítól
költsé
den s
házas
megm
mann
miatt
börtö
maunk
szállt
gyakr
az egy
mann
aki ig
enged
licsán
a felöl
Frank
könyv
megjél
noki is
A vég
asszon
jelent
házoim
Lajos
15 per
mann
rokat
Kelet
uer-El
jelent
tel fog
koltat
Nota el
bér me
ellen a
hogy e
gondno
tem. H
putáció
ismétel
tosan a
házhért
hefizett
— F
Brüssze
nok, az
egyik v
tegeske
annyira
fellet a
— Le
szerveze
hárman

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marlon Ernő.
Felölts szerkesztő: Jámor Ferenc.
Az Új Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Egy fejencc tizenhét kesszurással megmentette a börtönörl. Linzből jelentik: A garstneri férfilegységekben Finner Farkas feyházor-felügyelő tegnap délelőtt szemlét tartott a foglyok celláinak alakjainál. Midőn elhagyta az összehívott természet miatt elkülönített Lutzenberger Ferenc fejencc celláját, aki hivatalára nézve asztalos és cellájában folytatta mesterségét, a fejencc váratlanul nekirohant a feyházor és egy kétlülű fegyverrel ottul nyakába szurt. Finner ellenőr, akin a fejencc pillanatok alatt tizenhét súlyos sebet ejtett, részint arcán és nyakán, részint a mellén és karján, csak néhány lépést tudott tenni és eldőlten esett össze. A gyilkos kiállításakor, amikor kérdezték, mi indította a gyilkosságra, arra hivatkozott, hogy az ellenőr bosszantotta őt. Figyelemreméltó körülmény, hogy az intézet fejenccjei, amikor tudomást szereztek a gyilkosságról, követelték, hogy a gyilkost szolgálatukra ki neveljék. Lutzenberger, aki fegyverrel követelt el különböző vagyongaj bűncselekményeket, többszörösen büntetett előéletű.

Egy rab esküvője az egyi fogházban tartott a leánydal, aki börtönbe jutott. Egerből jelentik: Pelezmann Ernő 36 éves budapesti magántisztviselő évekig udvarlónak Vajda Anna 37 éves vezekényi varrónak, akinek házasságot is ígért és akiktől 8 millió koronát felvett az „előleges költségekre”. A végleg azonban minden sürgetésre csak huzta-halasztotta a házasságkötést. Menyasszonya végre megunt a dolgot és feljelentette Pelezmann Ernőt csalás és házasságszédelés miatt. A budapesti törvényszék hatónapi börtönre ítélte Pelezmann, akit iródi munkára az egyi ügyészségi fogházba szállítottak. A leány mindezek után egykoron meglátogatta volt vőlegényét s az egyik látogatás alkalmával Pelezmann jóból megkérte Vajda Anna kezét, aki igent mondott. Miután az ügyészség engedélyt adott a házasságkötésre, Okolicsányi Imre alispán pedig felmentette a feleket a kihirdetés kötelezettsége alól. Erőlt Tivadar városi tanácsos anyakönyvezőhelyettes szerdán délelőtt megjelent az egyi ügyészségi fogház gondnoki iródiájában és megesküzte az új párt. A vőlegény darab ruhában, menyasszony pedig egyszerű uccai öltözékben jelent meg a házasságkötésnél. Két fogházvezető volt a két tanu: Mihalicza Lajos és Dudás Ferenc. Az esküvő után 15 percig beszélgetett az új pár. Pelezmann Ernő május 4-én szabadul.

Nyilatkozat. Kaptuk az alábbi sorokat igen tisztelt szerkesztő ur. Az Új Kelet április 15-iki számában a dr. Leitner-Hán féle lakásper cím alatt megjelent közleményben a következő kitételek foglaltak: Ami a Nota-féle kila-koltatás illeti, meg kell állapítani, hogy Nota ellen a kila-koltatást a bíróság a bír meg nem fizetéséért rendelte el. Ez ellen a legutóbbi ítéletben kijelentem, hogy én a házbert dr. Roth Hugó ház-gondnok ur kezéhez pontosan kifizet-tem. Ennyit kérek üzleti és emberi re-spektáció érdekében helyreigazítani. Ismétlem, én minden negyedévben pon-tosan a hónap elsőjén, déli 12 órakor a házbert annak rendje és módja szerint bejiztettem. Kiváló tisztelettel Nota Mór

Haldoklik Wrangel tábornok. Brüsszelből jelentik: Wrangel tábornok, az orosz ellenforradalmi hadsereg egyik volt vezére, aki évek óta Brüsszelben él, már régebbi idő óta betegeskedik. A tábornok állapota most annyira kritikusra fordult, hogy tartani lehet a katasztrófától.

Lezajlott a Kisebbségi Újságíró-szervezet kongresszusa. Az elmúlt va-rszói nagy érdeklődés mellett tar-

Fegyveres banditák megtámadták egy ohioi postavonatot

NEWYORK, április 12. Az Ohio-állambeli Toledo városából érkező jelentések szerint vasárnap délután öt állig fölfegyverzett bandita megtámadott egy postavonatot. A postakocsi három fegyveres őrt és a kísérő postatisztviselőt lefegyverezték és a vonatból minden értékes szállítmányt elvették. A banditák több mint százezer dollár értékű zsákmányt ejtek. Toledo-ból rendőröket küldtek a banditák utódására, akiket este fel egy garázsban meg is találtak, amint éppen osztózkodtak a zsákmányon. A banditák több lövést adtak le úldözőikre, majd heres tűzharc után másodsor is sikerült elmenekülniök.

Véres keresztényellenes zavargások Indiában

LONDON, április 17. Az indiai Kaupati városában véres keresztényellenes zavargásokra került a sor. Indiai egyetemi hallgatók megtámadták két ausztráliai misszionárius sátrait, lerombolták a sátrakat s a sátorcölöpökkel véresre verték a misszionáriusokat. A dühöngő tömeget a rendőrség osztatta szét.

A zavargásoknak Londonban főleg azért tulajdonítanak nagy jelentőséget, minthogy minden jel arra mutat, hogy az indiai nacionalista mozgalom most már vallási térre is átcsapott.

Bombayi jelentések szerint valószínűnek látszik, hogy a keresztényellenes zavargások másutt is meg fogják ismétlődni.

Az Egyesült Államok az Antillák megszerzését tervezik

London, április 17. Az Evening Standard értesülése szerint az Egyesült Államok delegátusai a havannai panamerikai kongresszus alkalmából bizalmasan érdeklődtek a latin-amerikai köztársaságok delegátusainál, mit szólnának ahhoz az amerikai tervhez, hogy a Közép-Amerikában még mindig észlelhető európai gyarmatosítási létevéseket egyszersmindenkora véget kell vetni s mi volna az álláspontjuk az Egyesült

Államok kormányának azzal a tervével szemben, hogy az Antillákat az U. S. A. uralma alá kell helyezni.

Az Evening Standard szerint a latin-amerikai államok delegátusai, az U. S. A. középamerikai politikájának tapasztalatain okulva, azt válaszolták, hogy a középamerikai latin köztársaságokban mindenestre rossz vért szűnne, ha az Egyesült Államok az Antillákat megszállnák.

tották meg a kolozsvári újságíróklub termében az Erdélyi és Bánági Kisebbségi Újságírószervezete rendezésű kongresszusát. A kongresszust, amelyen nagyszámban jelenek meg a szervezet vidéki csoportjainak delegátusai is, d. e. 11 órakor nyitotta meg dr. Krenner Miklós korelnök Napirend előtt a kongresszus üdvözlőüzeneteket küldött Bratiannu Vintila miniszterelnöknek, valamint Duca és Tatarescu minisztereknek. Walter Gyula beszámolt a központ múltévi működéséről, majd Dénes Sándor szólt fel a hírlapírói hivatás jelentőségét méltatva Perédi György Nagyvárád és több vidéki delegátus szolt hozzá a központ működéséhez. A kongresszus elfogadta Krenner dr.-nak a különböző vidéki csoportok közötti kontaktusra vonatkozólag tett javaslatát. Nagy Lajos a szervezeti gazdasági helyzetéről számolt be. Fehér Dezső és dr. Erőss Vilmos a nyugdíjalapra vonatkozólag tettek indítványokat. Asztalos Sándor a temesvári sajtóviszonyokról beszélt. Salamon László rámutatott arra a nagy veszedelemre, amely a készülő sajtótörvény életbelépése esetén az újságírókra hárulna. Jámor Ferenc a vasúti szabadságügyében tartott beszámolót. Ezután megválasztották az új tisztikart: Tiszteletbeli elnök lett dr. Paál Árpád, elnök dr. Krenner Miklós (Arad), ügyvezető alelnök dr. Kádár Imre, alelnökök Szász Endre, Olajos Domokos, Perédy György (Nagyvárád), Réthy József (Arad), dr. Dénes Sándor (Szatmár), Reiter Róbert (Temesvár), titkárok Tamási Ábert (Kolozsvár), Bach Gyula (Temesvár), Szomoró Oszkár (Arad), Maróth Sándor (Nagyvárád), Kacsó Sándor (Brassó). Országos főpénztáros Halász József (Kolozsvár). Főjegyző Jávör Béla (Kolozsvár). Helyettes főjegyző Vörh József, Djanand Elemér, Bárdos László (Nagyvárád). Tiszteletbeli elnök Karádi Nagy Lajos, Ellenőrök Szabó Imre, dr. Erőss Vilmos, Gockler Gyula (Temesvár), dr. Barza Ferenc (Nagyvárád).

Gyilkossággal vádolta hitlen barátját, hogy a rendőrség megkeresse. Párisból jelentik: Két nappal ezelőtt egy csinos fiatal nő jelent meg az egyik rendőroroszobán és magából kikelve közölte, hogy az Acheveche-híd mellett szemtanuja volt egy gyilkosságnak. Látta, mikor egy ismeretlen férfi egy nyót a levegőbe emeli és a Szajnába dobja. A férfi azután beült kis sportautójába és elrohogott a vásárcsarnok irányába. A gyilkosság állítólagos szemtanuja, Leonline Goigroux asszony pontos személyleírását adott a gyilkos férfiről és a rendőrség egész apparátusával hozzálatott a férfi felkutatásához. A megadott személyleírás alapján elfogtak egy Richard Zaugg nevű férfit, aki tagadta ugyan, hogy azon az éjjel az Acheveche-híd közelében járt volna, de alibit nem tudott igazolni. Amikor szembesítették a feljelentő asszonnal, a gyilkossággal gyanúsított férfi arcát elfutotta a vér és dühösen meredt feljelentőjére, aki mosolygva nézett a szemébe és csak annyit mondott: „Most végre megtaláltalak! Kell-e ez neked?” A jelenet magyarázatul oigoux asszony elmondta, hogy a rendőrtisztviselőknél, hogy Zaugg Richard éveken át barátja volt, de nemrégien elhidegült tőle és faképnél hagyta. Nem tudta megtaolálni, hiba tette tiúvé utána az egész várost. Elhatározta, hogy a rendőrség segítségét vszi igénybe és miután más mód nem kínálkozott, a gyilkosság kitalált meséjét használta fel eszközüül. A szerelmes asszony ellen hatóság felrevezése miatt indult meg az eljárás.

Arzénnal mérgezett husvétii törtélet küldtek egy reichenbergi színésznőnek. Reichenbergből jelentik: Reichenberg városában óriási izgalmat keltett egy rejtélyes gyilkossági merénylet, amelyet a reichenbergi színház művészeje, Marlon Helna ellen követelt el egy ismeretlen tettes. A színésznő husvét vasárnapján reggel egy „ismeretlen tisztelőjétől” ajándékosmagot kapott, amelyben finoman és gusztyosan elkészített törtéket

talált. Az egyik törtéket öltöztetőjének, Flögel Máriának adta ajándékba, aki azt hazavitte; otthon nagy lakomát csaptak belőle. Akik a törtéket estek, még aznap este borzalmas bégöröcsöket kaptak. Az öltöztetőt és családjának három tagját kórházba szállították, ahol az orvosok megállapították, hogy a betegekben arzénmérgezés halárhozott tünetek mutatkoznak. Az orvosi segítség három beteg-nél már csak elkésve érkezett, mert pár óra múlva a mérgezés következtében mindhárman kiszenvedtek. A rendőrség széles körben vezette be a nyomozást a postacsomag ismeretlen feladója után, aki eddig még felderíthetetlen okokból akarta megmérgezni a reichenbergi színház színésznőjét. A merénylet ugyan nem érte el célját, de az elvetemedett gonosztevő mérgezett törtéket így is három emberélet esett áldozatul.

Briand nyílt levele választóihoz. Párisból jelentik: Program és kortesbeszéd helyett Briand külügyminiszter nyílt levelet intézett nantési választóihoz, melyben hangsúlyozza, hogy mindig lelkes híve volt a köztársaság eszméjének és legjobb tudása szerint igyekezett a francia népet szolgálni. Kijelenti a nyílt levélben Briand, hogy most minden eddiginél nagyobb szüksége van mandátumra, amely autoritást nyújt neki arra, hogy a világ elé állhasson és folytathassa békeművét.

Halálos vasúti katasztrófa a sak-esőzés miatt. Montréalból jelentik: Ouebek tartományban az állandó esőzés következtében a vasútvonalak annyira meg rongálódtak, hogy a közlekedés szünetelt. Ouebek és Montreal között az elmosott földön egy vonat kisklott. A katasztrófa néhány halottja és rengeteg sebesült áldozata van.

„Banque de France” pöre a szovjetkormány ellen. Párisból jelentik: Az Information értesülése szerint a Francia Bank annak ellenére is tovább folytatja a szovjetkormány ellen indított magánjogi pörét, hogy a szovjet megbízottainak a Newyorkban partra rakott 5,2 millió dollár értékű szovjet aranyat, amelynek lefoglalásáért a Francia Bank a pört megindította s amely most már ismét utban van Moszkva felé. A Francia Bank jogi álláspontja szerint a newyorki bankoknak a pör folyamatbátétele után nem lett volna szabad a szovjetaranyat kiszolgáltatniok, minthogy pedig ezt megtették, most már ők felelősek a Francia Bank anyagi káráért, amelyet a bank azáltal szenvedett, hogy ismét nem tudta visszakapni a Szovjet-Orosországban annakidején lefoglalt francia aranyat.

Idegcsillapító helyett mérgett vett be egy debreceni egyetemi tanár felesége. Debrecenből jelentik: Megrendítő tragédia történt dr. Kenéz Gyula egyetemi tanár családjában. A nagy beteg professzort csütörtökön gégerák ellen sikeresen megoperálták. A felesége rendkívül aggodott férje miatt s az operáció ideje alatt többször egymásután súlyos idegrohamot kapott. A szerencsétlen asszonyt kocsin hazavitték s amikor kissé magához tért, valamilyen idegcsillapító keresett. Izgalmába nem válogatta a kezébe kerülő porokat s valamilyen ismeretlen fehér anyagból nagyobbadagot bevett. Rövid percek alatt elveszítette eszméletét. Az orvos megállapította, hogy valamilyen veszedelmes mérget vett be. Minden lehető megtették, hogy megmentseék, de már nem lehetett segíteni rajta. Az ötvennégyesztendő uriaszony, aki a nemrég elhunyt Bárony János híres szülészprofesszor huga volt, vasárnap reggel meghalt. A sebészeti klinikán fekvő férje előtt elhallgatott felesége tragikus halálát annál s inkább, mert az ő állapota is rosszabbra fordult.

Columbia gramofon és lemezek
Révész Ernő, Targu-Mures.

RE

... és az építke-
gesappant volna,
m lép. De az ál-
ek fedezését. Ez
... mintegy negy-
terhet jelent az
... atos eredmény
... április 1-ig 130
... ek állami támoga
... 8, 1924-ben 109
... 020.1926-ban 195
... ejezték be. Az
... közel 200.000
... már állami segít-

Németország,
... elvesztésével jár-
... lenére is Anglia
... k helyet foglalta
... a legutolsó há-
... és félmillió arany
... zésre. Az állam
... adót vetett ki a
... esere s ez az
... 10 márkát, 1925-
... ban pedig 622
... A német váro-
... elmi vállalatok
... nek az eredmé-
... 4-ben 106.000 új
... országban. De a
... mok is hozzáfog

Franciaország
... val a háboru
... nyit hozott olcsó
... csinált semmifé-
... nem voltak
... akások, mint ép-
... n. M. Landry
... tai szerint a fran-
... yok minden kép-
... yomoruságosak.
... ztartás van ös-
... rtanyákon elhe-
... lakosságának
... lakik — Landry
... dmagával egy
... 318.507 ember
... s, minden higiéné-
... met nélkülözö
... építkezés pedig
... ris városában
... itkezésre kértek
... t pedig, 1913-
... még aggasztób-
... 1913-as engedé-
... letnyí építke-
... osok pedig csak

... lakásra volna
... ban ahhoz, —
... egy a legsürgő-
... bajokon segít-
... pedig szítani
... ilyen áldozatok
... denki Francia-
... k is. És a leg-
... st az építkezé-
... zeli választási

... Lei 25
... Lei 39
RENŐ
... zában,
...

Temesváron és Bukarestben is érezte hatását a borzalmas délbulgáriai földrengés

Angliában és Franciaországban rettentő hóviharak pusztítanak

Szofia, április 17. Legutóbbi számunkban röviden jelentettük, hogy a budapesti földrengéstani intézet szeizmográf-állomása rendkívül heves földrengést jelzett, mely Délbulgáriában zajlott le a Szedgen is érezte hatását. Most már részletes táviratok számolnak be a délbulgáriai földrengésről, melynek méretei valóban katasztrófálisak. A földrengés hatását Romániában is érezték, főleg Temesváron.

A délbulgáriai földrengésről a következő részletes jelentések számolnak be:

Szofia, április 17. Tegnapelőtt hatalmas földrengés rázkódtatta meg Délbulgária egész területét. A szörnyű rengés különösen Cirpen városában pusztított, ahol négyezer ház omlott össze. A házak romjai alól eddig negyven halottat húztak ki. Rengeteg a sebesültek száma.

Igen sokan haltak meg Filipopolisban, Zagoriban és Borigrádban is. Az áldozatok számát pontosan még nem tudják, mert ezer és ezer ház dőlt össze és a romoktól még nem kutatták valamennyit végig. Újabb jelentések szerint hatvan a halottak száma.

A súlyosan sebesülteké megközelíti a félszázat.

A földrengést egyébként Görögországban Jugoszláviában, Dalmáciában, Tambulban, Drinápolyban és Románia délből részein is érezték.

Igy a többiek között a Bánság területén számos helyen igen erős földrengéseket érezték. Különösen heves volt a rengés Temesváron, Lugoson, Oravicán, Karánsebesen és Zombolyán.

Bukarestben vasárnap délután három és fél percig tartó földrengést érezték. Annak ellenére, hogy a földrengések nagyon erősek voltak és a házak inogtak, katasztrófa nem következett be.

Londoni jelentések szerint, míg Európa déliből részeiben a heves földrengés okozott súlyos katasztrófákat, addig Angliában óriási viharok tombolnak. A hőmérséklet csaknem husz Celsius fokkal

süllyedt. Délangliában sok helyről hóviharakat jelentettek.

Páris, április 17. Északfranciaország számos vidékén régen nem tapasztalt hóviharak pusztítanak. A telefon és táviróvonalakat sok helyen megrongálta az orkán, amely háztetőket sodort le és fákat tövestől csavart ki a földből. A hóviharak után valóságos felhőszakadás zúdult a vidékekre úgy, hogy a vetésekben óriási károk vannak.

Nagyszalontán is érezték földrengést. Nagyszalontai tudósítónk jelenti:

Nobile olasz tábornok elindult északsaski útjára, de a vihar miatt léghajójával Németországban leszállani kényszerült

Berlin, április 17. Nobile tábornok északsarki utazására épített különleges léghajójával az Itáliával tegnap Romából elindult nagy útjára. Magyarországon és Ausztrián át megérkezett a német tengerparti partvidékre. A kormányozható léghajó utját rendkívül érdeklődéssel kísérték.

A léghajó szakértő személyzetén kívül Nobile tábornok két újságíróval is magával viszi, akik rádió felszerelések révén fognak beszámolni a vakmerő légrutáról, akik vasárnap éjjel 1 óra körül a rádiót hallgatták, sűrűn hallhatták is a német leadóállomások főtűzleit. Nobile léghajójához, hogy egyik vagy másik német város fölött repüljön el. Az Itáliának a főtűzleitől nem tehetett eleget.

Róma, április 17. Nobile tábornok az Itáliával tegnap 15 órakor elindult északsarki útjára. A léghajó Magyarországon keresztül vette útját, Zalaegerszegen 10.30 órakor látták a léghajót a város fölött elrepülni északnyugati irányban.

Bécs, április 17. Nobile tábornok léghajóját 13.56 órakor látták a város fe-

Nagyszalontán tegnap kisebb földrengés volt észlelhető, melynek hatása abban mutatkozott, hogy a kávéházakban és privát lakásokban is a csillárok megmozdultak. A görögkeleti templomban, istentisztelet közben a plafonon lévő hatalmas lámpa megingott. A hívők azonban miután többször nem ismétlődött meg, nem tudták, hogy miről van szó, így nem tört ki pánik. Nagyon valószínű, hogy a szalontai földrengés összefüggésben van a temesvári és bukaresti földrengésekkel.

lett. Nagy nehézségekkel kellett megküzdnie, mert a sűrű köd akadályozta tájékozódásában. Brünni jelentés szerint a város felett 19.17 órakor repült a léghajó. 21 órakor Nobile tábornok szikrafényben arra kérte a repülőállomások tájékoztatók helyéről, mivel a nagy és sűrű ködben elvesztette utirányát és már-már visszatérésre gondolt. 23.30 órakor Glewitz felett világító rakétával adta tudtul Nobile, hogy újból visszanyerte tájékozóképességét és tovább repül. Opeln, illetve Breslau irányában.

Berlin, április 17. Nobile tábornok napfélekkel visszatért tájékozódását és Pomeránia fele repült géppel. Reggel 8 órakor az Italia 75 kilométerre a pomerániai Stolptól leszállt, hogy újabb üzemanyagot vegyen fel.

Berlin, április 17. Harmencórás viharos és küzdelmes út után Nobile tábornok repülőgéppel Weddin mellett is leszállni kényszerült. A leszállásakor léghajója súlyosan megsérült. A léghajó egyensúlyozó síkja majdnem teljesen leszakadt. Nobile a leszálláskor Brandenburg, a légügyi minisztérium igazgatója, Crona kerületi elnök és a főpolgármester üdvözölték. Nobile kijelentette, hogy a rettentő időjárást léghajója igen jól bírta.

Tizenhat napja éhségstrájkot a bukaresti munkáslap szerkesztője. Nagyváradról jelentik: Két héttel ezelőtt a nagyvárad rendőrség megkeresésére Bukarestben letartóztatták az ott megjelenő Viata Muncitoreasca (Munkásélet) című lap főszerkesztőjét, Foris Istvánt, akit letartóztatása után Váradra kísérték. Letartóztatása alkalmával lakásán a rendőrség házkutatást tartott, amelynek folyamán lefoglalták a szerkesztőségben talált kéziratokat, cikkeket és a legutolsó lapszám teljes anyagát. Foris István a letartóztatási végzésnek előtte való kihirdetés pillanatában éhségstrájkot kezdett. Az éhségstrájkoló szerkesztőt a nagyvárad rendőrség hallgatta ki. Foris, akit a vizsgálati fogság, az éhségstrájk és különösen a vallatás nagyon megviselt, tegnap szállították át, négy másik letartóztatott munkás társaságában a kecskésvári hadbírószobába. Foris István még mindig nem szüntette be az éhségstrájkot és feleségének, aki felkereste, azt mondta, hogy meghurcoltatását törvénytelennek tartja és fogvatartása ellen tiltakozása képpen addig folytatja az éhségstrájkot, amíg szabadlábra nem helyezik. Itt említi meg, hogy a nagyvárad kommunista összekövés ügye még mindig nem nyert befejezést. Az ötven letartóztatott közül csupán huszonkét vádlottat helyezett szabadlábra a hadbírószoba és egyes információk szerint a letartóztatottak közül többen vannak még a nagyvárad rendőrség celláiba elzárva.

Figyelem!

Minden eddigi reklámarnál olcsóbban ajánlja tavaszi divatcikkeit

SZABÓ JENŐ

divatkülönlegességek árúháza

CLUJ.

- 1 m. Opalin fehérneműre minden színben 27.—
- 1 m. Fehér szebb vászon 25.—
- 1 m. Mosó crepon 29.—
- 1 m. Fehérnemű vászon 39.—
- 1 m. Mosó delain bordűrös 48.—
- 1 m. 100 c/m. selyem minden színben . . . 165.—
- 1 m. Dupla széles ruha selyem minden színben 135.—
- 1 m. Duplaszéles mintás francia grenadin 65.—
- 1 m. Francia Casha ruhákra 390.—
- 1 m. 140 c/m széles női tavaszi kabát-szővet 315.—
- 1 m. 140 c/m széles férfi öltöny szövet 315.—

Raktárra érkeztek legújabb angol és francia női tavaszi kabát-szővetek, ruha Cashák.

Rüggöny, ággyterítő és szőnyeg, Hencsertakarók órlási választékban.

Kérem kirakataim szives megtekintését.

Telefon 4-79 Telefon.

A népszövetség hármass bizottsága Szenigotthárdon hétfőn három vagon tartalmát vizsgálta meg

Budapest, április 17. A Népszövetség hármass bizottsága által kiküldött fegyverszakértők hétfőn 9 órakor megjelentek a megsemmisített hadianyagot tartalmazó és hiteles pecséttel lezárt vagonoknál. Miuán dr. Glatz Lajos szenigotthárdi közjegyző megállapította, hogy a vagonok pecsétje sértetlen, a magyar vasúti és vámszakértők, valamint az árverés után az anyag tulajdonába jutott személyek jelenlétében felnyitották az első vagon. Ennek tartalmát, a hevederládákat a munkások a bizottság elé kísérték a földre. A Népszövetség két fegyverszakértője hétfőn délelőtt két vagon tartal-

mát vizsgálta meg, amelyben hevederládákat és hevederek voltak.

A Népszövetség fegyverszakértői délután folytatták munkájukat. Kijelölték az ugyancsak hevederládákat tartalmazó harmadik vagon is. Amíg a fegyverszakértők a vagon tartalmának megsemmisítésével elfoglalták, a magyar vámszakértők Him-nék, a Népszövetség tranzit-osztálya helyettes vezetőjének váms- és határforgalmi kérdésekben adtak felvilágosításokat. A bizottság 5 órakor befejezte a ma felnyitott vagonok tartalmának megtekintését és holnap reggel 9 órakor folytatja munkáját.

Tavaszi-Márciusi

BAK

DREHER sörök

DACIA

Szent György

Szere
 E
 Lippit
 kezelt,
 gyűjtő
 egy az
 esetben
 figyelem
 zavaró
 tük na
 116
 azután
 M
 Pa
 res jesi
 A 90
 lilt.
 N
 hogy
 akor?
 Mire
 K
 palat
 szil, h
 nem
 fogad
 Ba
 beteg,
 bornak
 mai en
 Di
 ju es
 költés
 szegél.
 talján
 Etve
 He
 Fogad
 jöbri h
 zám.
 A
 hogy
 gul. az
 had. ré
 másit
 a tőde
 szemé
 botvona
 Azonba
 német
 helye
 A ga
 ten és
 Ne
 cian, de
 színe
 csodál
 hogy h
 zám. és
 gyanom
 A jesi
 mondott
 szor sz
 mel cal
 ara, a
 renni,
 sem.
 MINI
 házról
 is. c
 jese
 sirt
 anusa
 kerdész
 M
 Bu
 határo
 munká
 olo
 Bösen
 zon
 aka
 Ma
 Sz
 hatat

EZ TÖRTÉNT

Legyél jesiva küldöttje egy városba érkezett, hogy a tanintézet számára pénzt gyűjtsön. Meghallotta, hogy a városban egy gazdag zsidó él, aki a leggyakrabban adakozik közéletre. Mindenképp figyelmezteti, hogy kár fölkeresni ezt a zsidót, mégis a jesiva embere valamelyik napon beállít a főszény gazdaghoz.

Előbb megvárják az előszobában, azután kijön a háziúr.

— Mit kíván? — kérdi hidegen.

— Pénzt szeretnék összegyűjteni a híres jesiva javára.

A gazdag ember arca ráncokba szelődött.

— Nem értesült a városban arról, hogy én nem szoktam adakozni? Mit akarsz?

— Mit a jesiva kiküldöttje.

Rákönyös dolog a gazdagokkal! Ha valami meglátogatja őket, mindig azt hiszik, hogy alantársakért jön. Én, látja, nem azért jöttem, hanem hogy beteglatogatást tegyek.

Beteglatogatást? Én nem vagyok beteg, hála Istennek, minden zsidó embernek legyen mondván az az egészség, amit engem meg mindig jó erőben tart.

Bizony, maga beteg ember, gondolom csak Salamon király mondására a Bibliában. Itt az vagyok írva a gazdagokról, hogy az nehéz betegség, amely jellemtörésnek nagy gondot okoz.

— Én a gazdag ember.

Ha Önnek olyan fontos a beteglatogatás, miért nem látogatott el a város legelőbb betegéhez is, miért jött éppen hozzám?

A dolog úgy áll — felelte a vándor, hogy a tolmács szerint aki beteget látogat, az átveszi a betegségnek egyhatvanad részét. Nos, ha én elmegyek egy másik beteghez, akinek a gyomra, vagy a vesze fáj, vagy pláne, aki dalszében szenved, akkor én átveszem betegségének harmincad részét. Hát kell ez nekem? Amikor, ha megkapom az Ön betegségének harmincad részét, akkor ez jó nékem ezresz tesz ki.

A gazdag ember mosolygott az illető és kivett egy ezresbankot tárcájából.

— Nézze, itt van egy ezres a jesiva javára, de csak olyan feltétellel adom, ha Önnek nem mondja el, hogy néha rosszméreművel járt. Mert megtörténhetik, hogy hasonló ületekkel jön más is hozzám és kénytelen leszek elosztogatni vagyonomnak egyhatvanad részét.

A jesiva ember ezt az esetet nem mondotta el a városban, de valahány-száz szóból eltűnt előtte a gazdag embernek való hányatás, mindig felderült az arca, amiből azonban nem lehetett kiolvasni, hogy kapott-e pénzt tőle, vagy sem.

K. Sándor. (Sighetulmarmatiei).

MINDEN ODAÉGETT. Egy snorrer hátrá hátra jár és elmondja, hogy egy kis városból jön, amelyet a tűzvész teljesen megégett. A mesével mindenütt sábert értek, csak az egyik házban tűnik megmaradni a földes előadása és megbeszélése.

Mondja, van önnek valami bizonyíték?

— Fajdalom — feleli kezét tördelve a bizonyítvány is odaégett.

G. H. (Dej).

AMI A KÖNYVTÉNY UJ. Dwinsk híres rabbijához beállt egy zsidó egy könyvvel, amit Grajewo városában nyomtatott. Arra kéri a rabbót, adjon neki egy ajánló levelet a könyvről. A rabbi bepillant. Lapozgat a műben, azután így szól:

— Ez egy egész jó könyv, valami új is van benne, de ajánló levelet nem adhatok.

— Nem értem — szól a szerző, ha tessék önnek a könyve, miért nem ad egy-néhány ajánló levelet?

— Kár minden fáradságért — feleli — de nem adhatok ajánlást. Az igazság azonban az, hogy valami új mégis van ebben a munkában.

A szerző nagyon dühös, mi újat tekinthetett föl a rabbi és megkérdi:

— Rabbí, rendben van, nem akar ajánlólevelet adni nekem. Nincs mit csinálni. Árajla el legalább, mi újat talált a könyvben?

— Azt édes fiam, hogy eddig bizony nem tudtam a grajewoi nyomdáról. A könyvből értesülök, hogy Grajewóban nyomda is van.

S. Z. (Belecan)

HÁT NEM IGAZ? Oroszországban az egyik hadifoglyotáborban a foglyoknak megengedték, hogy örkésért mellett a városba kimehessenek. Ezzel a szabadsággal azonban a foglyok gyakran visszaéltek, amire az orosz táborparancsnok kapitány szigorú rendeletet adott ki, mely szerint senki a táborból el nem hagyhatja. Eszerint senki se merészeljen több kimenőt kérni, mert ugysem adni meg.

Erre fel mármint egy kedves zsidó fogoly ér nélkül kiindult a városba. Utközben találkozik kocsival a városból hazajövő kapitánnyal, a táborparancsnokkal.

A kapitány már messziről látta, hogy egy fogoly minden kísértő nélkül kigyűjtszik a táborból a városba, megállítja a kocsiját és szigorúan kérdőre vonja a zsidó hadifoglyt.

— Wohin gehen sie?

— In die Stadt!

— Haben sie denn Erlaubniss?

— Nu, haben sie mir gegeben?

— Nein!

— Nu was fragen sie dann?

Ez a sikerült felelet annyira tetszett a táborparancsnoknak, hogy megengedte a zsidó hadifoglynak, hogy a minden örkésért nélkül a városba mehessen.

Hirsch-Dezso (Toplita).

A „Bremen“ pilótái kijelentették, hogy nem szállnak hajóra, mert repülőgépen akarnak megérkezni Newyorkba

Fritzmauricét őrnaggyá nevezték ki. Vilmos császár távirata a Bremen pilótáikhoz. Newyork készül a fogadtatásra

Newyork, április 17. Tegnap délután a kanadai Aeroklub repülőgépet küldött Greenly Islandba, az ott partraszállt Bremen utasainak a segítségére. A repülőgépen újságírók és mozioperatőrök is Greenly Islandba szálltak. Az aeroplán egyébként benzint is vitt magával, mivel a Bremen a Point Amour-i szikraállomás benzinjét nem használhatta. A repülőgépet szántalpakokkal is felszerelték.

Newyorkból jelentik: A kanadai kormány által kiküldött Montecor jégtörő hajó, amely a Bremen segítségére sietett, kétszázhat mérföldnyire Greenly Islandtól befagyott a tengerbe úgy, hogy utját nem folytathatja tovább. A kanadai kormány két repülőgépet küldött a Bremen segítségére, de az abnormális hóviharok miatt az egyik gép visszafordult Montrealba, a másik megérkezett Greenly Islandba.

Quebec, április 17. Annak a kanadai repülőgépnél mechanikusai, amely tegnap Greenly Islandban leszállt, megkezdtek a Bremen kijáratát, mert a Bremen bator utasai ragaszkodnak hozzá, hogy a saját gépükkel menjenek Newyorkba. Hühnefeld báró elbeszélte, hogy már minden reményüket feladták, mert az óriási hóvihar miatt teljesen elvesztették tájékozódó képességüket. Azt hitték, hogy utótt utolsó órájuk. Egyszerre azonban megpillantották a hóval belepelt szigetet. Az életere újra visszatért beléjük és gépüket a sziget felé irányították. Egy kis té jéggel borított felszínre ereszkedtek le, de a jég nem bírta el a Bremen súlyát és betört. Ennek a következményeként megszállt a repülőgép.

Newyork, április 17. Schiller és Cousinier pilóták — amint jeleztük — repülőgéppel megérkeztek Greenly Islandba. A többieknek egyiknek sem sikerült a leszállás. Schiller pilóta Fritzmauriccal tegnap elhagyta a szigetet és a kanadai Nathanskyban repült. Nathanskyban Labrador sziget délkeleti partján van. Cousinier Greenly Islandon maradt, ahol a segítségével ki fogják juttatni a Bremet.

A newyorki lapok, mint érdekességet felemlítik, hogy most közös célért küzdő pilóták a világháborúban valamennyien hadiszolgálatot teljesítettek a különböző hadseregekben és egymás ellen harcoltak.

Ujabb jelentések szerint Melehior pilóta Junkers He 11a kisasszony kíséretében Montrealba szállt, hogy száz gálton benzint vigyenek magukkal a Bremen utasai számára.

Newyork, április 17. Walker polgármester tegnap táviratot intézett Huenfeld pilótához, amelyben bejelenti, hogy amennyiben a Bremenrel lehetetlen továbbrepülni, úgy a maga vasúti kocsiját bocsátja rendelkezésükre a Newyorkba való utazáshoz. A newyorki fogadási ünnepek programján két díszvaos szerepel. Az amerikai sajtó, a tengerészeti és hadseregbeli szakörök, mint a

repülésügy rendkívüli teljesítményét méltatják a német pilóták repülését.

Dublin, április 17. Az ir honvédelmi miniszter Fritzmauric századost Amerikába földjére való szerencés átrepülése alkalmából őrnaggyá nevezte ki.

Vilmos császár táviratot intézett a Bremen pilótához Amerikába földjára való megérkezésük alkalmából. A távirat szövege rámutat arra, hogy a repülés sikere a német akaratnak, bátorságnak nagyszerű eredménye, mely a békeszerződés korlátozásai ellenére is csodálatraméltó arányokban fejlődött.

Newyork. A Malkolm jégtörőhajó, nagy akadályok leküzdése után megérkezett Greenly Islandba, azonban Koehl és Huenfeld kijelentették, hogy csak levegőben hajlandók elhagyni a szigetet, hogy Newyorkba repüljenek.

Egy szélhámos lakatossegéd tantasztkus köpenickiádája Lengyelországban

hez páerez frankos segélyért fordult. Nizzai szereplése után a bádogosseged nevet cserélt s Bárány néven került a rendőrség nyilvántartásába azokkal az újabb családokkal együtt, melyeket ezen a néven követett el. A háboru után időkben kedvezett a konjunktura a szélhámos manőverek és a kimívelődött, előkelővé vedlett lakatossegéd újból hozzátalott az emberi hiszékenység örök aranybányájának kiaknázásához. 1920 ban önhatalmulag felvette a Kállay nevet és a névhasznosság segítségével Kállay volt magyar pénzügyminiszter fiának adta ki magát. Lengyelországban bukkant fel, ahol mint volt ulanus százados és a magyar pénzügyminiszter fiának nagy társasági sikerei voltak. Különösen a nők táfták ellenállhatatlannak az érdekesen öszülő, fiatalos külsőjű magyar ál-

Bécs, április 17. A nemzetközi szélhámoságok galériájában már a háboru előtt kivételes helyet foglalt el Simonyi Antal bádogosseged, aki a hírhedt köpenicki kapitány és hasonló hírnévként örvendő Strassnov Ignác leghíresebb eseteit megszegyenítő szélhámoságok hosszú sorát követte el.

A háboru előtt Nizzában nagy szerepet vitt egy előkelő idegen ur, aki a szállodák bejelentő lapjain Simonyi gróf néven szerepelt. A hangzatos név a jó fellépés és a gróf cím utat nyitott számára a legjobb társaságokba s értette a módját, hogy összeköttetését csengő aranyra váltsa át. A megnyerő, világias modoru magyar „gróf” állandó pillanatnyi pénzzavarral küzdött és olyan ügyesen játszotta szerepét, hogy lekötözve érezte magát az a Nizzában nyaraló pénzmágnás, aki-

BUDAPESTI Nemzetközi Vásár

1928
április 28-tól május 7-ig

A magyar ipar felvonulása
közel 200 szakmában és külön utépítési-,
közéletekfejlesztési-, energiazagalkodási,
mezőgazdasági- és rádiócsoportokban.

**a MAV-nál oda-vissza,
a CFR-nél avisszautazás-
nál 50%-os utazási kedvezmény.**

Vízummentes határátlépés

Részletes felvilágosítás és vásárigazolvány kapható Budapestre a Vásáriródnál, V., Alkotmány-utca 8.

Bucuresti: M. kir. követség. — Arad, Braşov, Cernăuţi, Cluj, Deva; Târgu-Mureş: Kereskedelmi és iparkamarák. — Bistriţa: Laurentzi János bírgyáros. — Carci-Mare: Buchta M. ksa. — Dej: Sztójka László fűszerkereskedő. — Dicioşanmartin: Pekry Sándor földbírtokos. — Oradea: Kereskedelmi Csarnok. — Satu-mare: Gyárparosok és Munkaadók Szövetsége. — Turda: Palágyi Sándor fűszerk.

Butorárleszállításra

határoztuk el magunkat, hogy üzemi munkásait foglalkoztathassuk, ha tehát

olcsó és jó butort

Bösendorfer, Stügl, Wirt, Productivgenossenschaft és Hofmann

zongorát, pianinót,

akár vásárolni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg

Székely és Réti

butorgyár Rt.

Hatalmas raktárak. Hiteles egyenlekek kedvező üzleti feltételek

m!

ecclám-
jánlja
kikkeit

RO

Ö

essé-
za

J.

27.

25.

29.

39.

48.

165.

135.

65.

390.

315.

315.

k leg-
fran-
abát-
shák.

erítő
Hen-
riási
n.

zives

telefon.

mágnást, aki több lengyel városban is eljegyezte magát és miután előleget vett fel a hozományra, angolosan elűnt. Legutóbb egy lengyel nagybirtokos család kegyelme férközött be és meghódította a milliomos lengyel földbirtokos egyetlen leányának, Sylviának szívéét. A szülők boldogan adták beleegyezésüket a házassághoz és a rablólovag tényleg oltárhoz is vezette a fiatal, feltűnő szépségű leányt. A mézes hetek ideje alatt az egész család uszott a boldogság örömeiben, egvedül a lány nagynénijének nem tetszett az előkelő idegen és gyanút gondosan eltítkolva a rendőrség útján érdeklődött a rejtélyes multu állítólagos magyar mágnás

dolga iránt.

Csakhamar előkerült a bécsi rendőrség nyilvántartásából egy fénykép, amelyben a földbirtokos család megöbbenve ismert rá Sylvia leányuk férjére és rémületük még fokozódott, amikor megtudták, hogy a férfi senki más, mint Simonyi Antal, egy tizenöt-szörösen büntetett nemzetközi szélhámos. Amikorára ezt megállapították már a férfi is megneszelte a veszedelmet és faképnél hagyva fiatal feleségét, nyomtalanul eltűnt. A lengyel hatóságok országosan elrendelték körözését és kézrekerítése érdekében megkeresték a bécsi és budapesti rendőrséget.

Cáfolják, hogy Benes a „Telegraph” számára adott interjújában a békerezivizióról tett volna említést

A cseh külügyminiszter csak Páris után megy Londonba, de ott sem óhajt Rothermerevel tárgyalni

Páris, április 17. Budapesti táviratok alapján mi is hírt adtunk arról, hogy Benes cseh külügyminiszter az amszterdami „Telegraph” számára adott interjújában a békerezivizió lehetőségét is megpendítette, valamint azt is, hogy Londonba készül s ott Rothermere lorddal fog tárgyalni.

Beavatott forrásból most a leghatározottabban megcáfolják a budapesti „Az Est” jelentését, amely szerint Benes külügyminiszter feleségével és titkárával Londonba érkezett és tanácskozásai folyamán Rothermere lorddal is hosszabb megbeszélést akar folytatni. Ezzel szemben

prágai hivatalos körökben megállapítják, hogy Benes külügyminiszter még nincs is Londonban. Tegnap Cannes-ban volt, ma érkezik Párisba, ahonnan egyidőre Brüsszelbe megy és csak később megy át Angliába.

Hogy Rothermere lorddal tanácskozást tervezne, az a prágai hivatalos körök szerint teljesen legből kapott állítás.

Ugyanakkor beavatott helyről megcáfolják azt a jelentést is, mely szerint Benes külügyminiszter az amszterdami „Telegraph”-ban a trianoni szerződés reviziójának lehetőségéről beszélt volna. A „Telegraph” husvéti száma csak Benes külügyminiszternek egy a rádióban tartott régebbi előadását adta vissza, melyet a „Neue Freie Presse” március 10-én közölt. Ez az előadás Középeurópa problémáiról beszélt anélkül azonban, hogy

a békeszerződés reviziójának lehetőségét megengedte volna.

Benes külügyminiszter tegnap este ideérkezett. Kijelentéseiről szóló hírek tehát szintén minden alapot nélkülöznek.

Páris, április 17. Benes csehszlovák külügyminiszter tegnap este ideérkezett. Kijelentette, hogy párisi útjának nincs politikai jellege, ellenben Londonban annál fontosabb külpolitikai tárgyalásokat fog folytatni.

Ez a kijelentés, minden cáfolat ellenére azt a látszatot kelti, hogy Benes londoni tárgyalásai során mégis fel fogja vetni a revizió kérdését, mert tudvalevő, hogy a Rothermere-akcióit körülötte angol politikai körök támogatják.

Páris, április 17. A Volonté című párisi lap Zaleski lengyel külügyminiszterrel interjú közöl, amelyben a külügyminiszter kijelenti, hogy Magyarországot Lengyelországtól semmiféle nézeteltérés nem választja el. Egyidejűleg a berlini Vossische Zeitung a városi Gazetta Warsawszka című lap cikket közli, amely mereven visszautasítja a gondolatot, hogy Lengyelország a csehek rováására közelebbi összeköttetésbe akar lépni Magyarországgal. Az idézett lap egy esomó magyar megnyilatkozást idéz, amelyek mind közvetlen háttér óhajának Lengyelország és Magyarország között, a cseh területek reviziója iránt. A Gazetta Warsawszka szerint a revizió gondolatát vissza kell utasítani, mivel ez könnyen az egész versaillesi szerződés reviziójára vezethetne.

A berlini villamoskarambolnak öt halottja és számos sebesült áldozata van

Berlin, április 17. Tegnap a futballverseny után a nyugati stadionból óriási löveg tödült hazafelé a városba. Az egyik, három kocsiból álló villamosvagonot zsúfolásig megtöltötte a közönség. Eddig még ki nem derített okból a teljes erővel száguldo vonat első kocsija kigyúrt a sínekből és magával rántva a másik két kocsit is, nekiszaladt a járdáknak, majd felborult.

A zuhanás következtében mind a három kocsi roncsra vált. Négy utas azonnal meghalt. Tizen életveszedelemesen, tílencen súlyosan megsebesültek és számos többé-kevésbé kisebb nagyobb sérüléseket szenvedtek.

A katasztrófa után néhány perccel a járó-kelők, akik szemtanúi voltak a zörnyű esetnek, azonnal az áldozatok segítségére siettek, mások viszont a menekülést és a tűzoltóságot értesítették. Borzalmas látvány volt a három felborult ocsi sorsa. Valósággal patakokban ömlyt a vér a roncsok alól, mivel a vagonok blakai szétzúzódtak és a szilánkok valamennyi utast összevagdalták. A yiz-

sgálat megindult annak kiűrésére, hogy fékromlás, vagy a tulsebesség, amelyet a kanyarodónál sem mérsékelt a vezető, okozta-e a katasztrófát.

Ujabb berlini jelentés szerint a villamoskatasztrófa halálos áldozatainak száma ötre emelkedett. Megállapították, hogy a súlyosan sebesültek közül husznak az állapota szintén életveszedelemes. A vizsgálat annyit kiderített, hogy hárman úgy haltak meg, hogy legróttak a felburuló kocsiokról s az utánuk következő pótvagonok gázolták őket halálra.

Berlin, április 17. A rendőrség ma kihallgatták a katasztrófaál idegsokkot szenvedett villamosvezetőt. Vallomása teljesen megerősíti a nyomozás eddigi adatait. Elmondotta, hogy hába használta a féket, a katasztrófa elkerülhetetlen volt. A villamosvezetőt kihallgatása után szabadon bocsátották. A sebesültek nagy része már gyógyulóban van. Ötven sebesült kártérítést pert indított a villamosársaság ellen.

Hirdessen az Uj Keletben

A Közelkelet réme — Faisal és titkos szövetségese

Irta: Wolfgang Weisl

Mos a Perzsa öböl mellett vagyok, el Kuweit városában és közölhetem, hogy Indiában már régóta „előre tudták”. Itt ép olyan titokzatosak, fontoskodók és sejtelmések az emberek, mint Európában. Colombóban, Bombayban és Delfinben böles mohamedán vezérek fülembé sugták, emberek, akik Ibn Saudot gyűlölik:

— Nem fogja sokáig taftrani magát, hiszen Faisal ud Davisch fellázadt ellene és meg fogja látni, ma vagy holnap Ibn Saud össze fog roppanni!

Ugyanolyan böles muzlimok, ugyancsak olyan titokzatosan sugták a fülembé:

— Nem látja, hogy Faisal ud Davisch épen Ibn Saud parancsára csinálja a lázadást?

De akárhogy is vélekednek Ibn Saudról, mindenki egy új arab viharzsról álmodozik, mozgalmról, amely az izlám lobogóját el fogja vinni Bagdadba és Damaszkuszba.

Uglázszott, hogy az indiai mohamedánoknak, akik alkacsintottak a határon, igazuk van. Faisal ud Davisch befért Irákba, a transjordániai Ammanból pánik-jelentések jöttek, majd a vahabíták támadták meg El Kuweitot, Anglia régi szövetségeseit és a mult heten olvasni lehetett India összes újságjaiban a Reuter jelentést. Ibn Saud jelentette, hogy háborura készülnek Irák, Transjordánia és El Kuweit ellen. Azonban én hiitellen természet vagyok és még Reuternek sem szoktam habozás nélkül hinni. Valami nem tetszett a jelentésben és leopárd vadászatra szántam el magam. Mégis, mikor olvastam, hogy Aleihben hat-nyolcezer barcos csatlakozott Feisel ud Davischhoz, megmástittam elhatározásomat. Most már tartanom kell attól, hogy Arabiában háboru üt ki annak ellenére, hogy indiai mohamedánok jóslták ezt be nekem. Nem mindig bizonyos, hogy a politikai jóslatok nem válnak be.

A bőjtölő város

— El Kuweit tele van fegyverrel — mondotta egy barátom és minden ember tele van harci lelkesedéssel. Jöjjenek csak a vahabíták, mi készen állunk. Nézd csak, a város körül van véve fallal és hiszed-e, hogy arab ember megtámad egy ilyen erődöt? Minden beduin, minden polgár ebben a városban fegyvert ragad és azonkívül. Nem látod a három angol hadihajót a kikötőben? És nem látod az angol matrózokat a városban? És nem látod a város előtt a három angol repülőgépet?

El Kuweit maga mintha ki lenne halva. Ramadán van, mohamedán böjti hónap, amikor mindenki, aki csak teheti, elalussza a napot, hogy annál könnyebben teljen a böjt. El Kuweit jó polgárai nyilván abban reménykednek, hogy a vahabíták ebben a hónapban nem fognak támadásba kezdeni. Azonfelül biznak a brit matrózokban, bizonyára inkább, mint a város falainak és a rajta lévő apró ágyukban.

Ki az a Faisal?

Most pedig mondjam el Feisal romantikus történetét. Közeleti tevékenysége apjának egyik szerelmével kezdődik. Az öreg Davisch megszerette Ibn Raschid arab felkelővezér egyik feleségét. Faisal apja várt, amíg Ibn Raschid egyszer Konstantinápolyba utazik, a szultán rendeltére. A szultánnal ugyanis Ibn Raschidot alaposan bemártották és bizonyos, hogy ettől az intrikától Davisch nem állt távol. Amikor pedig Ibn Raschid látávolon kívül volt, megjelent Raschid fővárosában, Hailban és udvarolni kezdett a vezér feleségének. Közben Ibn Raschidról híre járt, hogy meggyilkolták. Nem valószínűtlen, hogy Davisch távolállott volna ettől a merénylettől, azonban nemsokára kiderült, hogy a merénylet híre koholt. Közben az asszony férjhez ment Dawischhez, Dawisch pedig mit tehetett? Megszökött.

Hailból és megszökötte az asszonyt. Ebből a házasságból származott Feisal, aki később együtt harcolt apjával, anyjának első férje ellen. 1919-ben és 1921-ben pedig Ibn Saud csapatait vezette ugyan, csak Ibn Rasid ellen és ugyanez a Feisal volt, aki Hedzsaszban megtámadta Huszszain király csapatait. 1920 óta ismétellen betört Irákba. A Közelkelet réme Feisal.

Ibn Saud hávagszik

Ibn Saaddal is bajok vannak. Mert ő nemcsak Feissalal tart haragot, hanem az angolokkal is. Elégedetlensége pedig két okra vezethető vissza: először nincs pénze, másodsor meg kiltatása nincs, hogy pénzt szerezzen. Ilyen körülmények között könnyen lehet találni kifogást arra, hogy az ember ne nagyon ellenőrizze az angolok érdekében az ilyen notórius lázadókat, mint amilyen Feisal ud Davisch. Ha Anglia Ibn Saudot felelősségre vonja, hogy miért nem tartja pórázon ezeket a háborus kutyákat, mint amilyen Feisal, olyankor Ibn Saud miadig előhozakodik régi panaszával. Ibn Saud kívánságai pedig a következők:

Nem akar Irák és Transjordánia között angol rendőroket. Aztán pedig Transjordániában a határok rendezését követeli.

Mire jó a haifa-bagdad vasút?

Különbön fáj neki a brit rendőrség. Igaz, hogy annakidején Ibn Saud beleegyezett az olyan határkiigazításba, amely szerint Irák és Transjordánia egymás mellé kerülnek, a Nedschid pedig el van zárva Szíriától, azonban beletörőlni mégsem tudot a tényekbe. A brit rendőri korridor ugyanis megakadályozza, hogy Ibn Saud észak felé terjeszkedjék és nem tud befolyást nyerni arra a vonalra, amelyet most terveznek Bagdadból Haifába.

Ez a vonal ugyanis Ibn Saud öfelsége számára a rendes jövedelmek kikapadhatatlan forrását jelentené. Ehhez járulnának még az alkalmi baksisok. Am rendőri „korridor” megakadályozza abban, hogy szíriai ügyekbe beavatkozzék és megakadályozza őt abban is, hogy vahabítát apró-cseprő háboruskodások révén hasznosítsa magának. Most a helyzet az, hogy Ibn Saud nyugodtan türi a kalandor Feisal lázongásait. Feissalnak pedig az a jelszava, hogy Mezopotámiába kell menni, itten bőségekben vannak tevék, juhok és igen sok a rizs. Erre szükségük is van a beduinoknak, akiket lehetetlen volt letelepíteni és akik letelepedtek, azok is kénytelenek voltak csatlakozni a felkelőkhez, mert a tavalyi termés olyan gyenge volt, hogy az éhínség egész tömegesen pusztított közöttük. A mostani háboru tehát elég komolyanak látszik: hiszen ehez emberek vívják, akiknek nincsen veszténivalójuk. Ibn Saudra pedig az angolok nem nagyon támaszkodhatnak, mert neki már csak egyetlen gondja van, hogy eljuthasson a haifa-bagdad vasut területének birtokába.

— Ahol az afgán király megfordult, mindenütt milliókra rugó adósságokat hagyott hátra. Párisból jelentik: Az afgán király látogatása után utólag kiderült, hogy az egzotikus fenség két millió frank adósságot hagyott hátra. Még szállodai számláját sem fizette ki Párisban. Az afgán király adósságait Londonban szintén az angol királynak kellett titokban kiegyenlíteni. A francia kormány szintén titokban egyenlítette ki az adósságot, azonban a titok kipattant és így a közönség is megtudta.

1 db. 6 szem. kávésgarnitúra . . . Lei 290
1 db. szalvéta Lei 6

SZABO IENŐ
divatáruházában,
ELUI

— **Primo de Rivera házasodik.** Madridból jelentik: Primo de Rivera spanyol diktátor május 2-án feleségül veszi Castillano Nimit, egy dúsgazdag főnemesi család tagját. A menyasszony már nem fiatal, 47 esztendő, de annál gazdagabb, mert évi jövedelme több mint félmillió aranypezetára rug.

— **Briand választói beszédében is a világbéke mellett tört lándzsát.** Párisból jelentik: A javában zajló francia választási harcban vasárnap Briand külügyminiszter tartott választói beszédét Bretagne központjában, Nantesban, Briand maga is breton származású s így ezen a vidéken áll a kormány választási listájának élén. A külügyminiszter hosszú beszédében főleg külpolitikai tevékenységével foglalkozott, amelynek vezérfonalát a béke keresésében jelölte meg. Ezt a törökviszont — mondta Briand — több oldalról el akarták s még el akarják gáncsolni. Az elgáncsolók között vannak a bolszevisták is, akik a következő felirású választási plakátot függesztették ki Nantesban: „Ussétek agyon Briand-t. Locarno emberét”. Barátaim — mondta Briand e plakátra hivatkozva — az eszme több mint mi vagyunk. Engem agyonüthetnek, azonban határozottan állíthatom, hogy békémivemet már többé meg nem dönthetik.

— **A magyar képviselőház ülése.** Budapestről jelentik: A magyar képviselőház a husvétit szünet után újra megnyitotta. A megnyitás után Zsilvay elnök a milánói merényletről emlékezett meg Indítványára a Ház elfogadta azt a javaslatát, hogy a Ház jegyzőkönyvével bélyegezze meg a borzalmas eseményeket. Ezután Vas József benyújtotta az öreges és rokkantság esetére kötelező biztosításról szóló javaslatot. Utána a költségvetés tárgyalását folytatták, mellyel kapcsolatban Usetty képviselő határozati javaslatot nyújtott be, miszerint Óbudán és a Boráros-téren az állam új hidakat építtessen a Dunán. A kereskedelmi miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy az óbudai hid építésére megértették az előkészületeket, viszont a kormányosi híd építését egyelőre el kell ejteni.

— **A népszövetségi fejevnyakértők Szentgotthárdon.** Budapestről jelentik: Tudvalevő, hogy a Népszövetség által delegált külön fejevnyakértők bizottság megérkezett Szentgotthárdra. A fejevnyakértők tegnap délelőtt két vagon tartalmát vizsgálták meg, melyekben hevederládák voltak. A fejevnyakértők ezután megállapították, hogy a vagonok pecsétje sértetlen. A vagonokat a vasúti vámszakértők és az emlékeztető árverésen tulajdonosokká lett személyek jelenlétében nyitották fel. A szakértők ma folytatták munkájukat és a mai napon a hátralévő összes vagonokat megvizsgálják.

Kellog akciót indít a romániai zsidóság helyzetének megváltoztatása érdekében

PARIS, április 17. A „Newyork Herald” ideérkezett jelentése szerint azt a hírt közli, hogy Kellog, az Egyesült Államok külügyi államtitkára, nagy politikai kampányt indít, amelynek az a célja, hogy a román kormányt rábírja a zsidósággal szemben tanúsított eddigi magatartásának megváltoztatására. Az akció közelebbi részleteiről még nem érkezett híradás.

Kóbor-cigányok elraboltak egy négyéves marosvásárhelyi leánykát

(Targumures-Marosvásárhely, április 17. Az Uj Kelet tud.) Hétfőn délután a Wesselenyi-uccában kóbor cigányok elrabolták Hajnal Pét marosvásárhelyi cipészmeister négy és fél éves leánykáját. A gyermek az uccán játszadozott, amikor arra jött egy bozontos külsejű férfi és a gyermeknek cukrot adva, kézlenfogta és eltűnt vele. A kétségbeesett szülők jelentést tettek a rendőrségen, amely bevezette a nyomozást.

— **Késsel támadt rá a közveszélyes ördög egy csongrádi orvosra.** Szentéről jelentik: Szarka Ödön csongrádi orvost tegnap beteghez hívták. Mialatt az orvos betegnek injekciót akart beadni, az ugyanazon szobában fekvő Kis Márton elmebeteg felugrott, felkapta az asztalon heverő konyhakést és ötször késesurta az orvosba. Azután nővérét is háromszor megszurta. A dühögő ördög a házbeliek alig tudták megfékezni. Kis Márton a múlt hét elejéig a szentesi kórházban apótlak, mint elmebeteg, azután családja kérésére és jóállására kiadták. Kis Márton azért támadt az orvosra, mert annak fehér köpenye felingerelte, illetőleg eszébe juttatta kórházi kezelését Dr. Szarka állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Meggyilkoltak egy esztergomi piaci árusnőt.** Esztergomból jelentik: Kis Jánosné, hetvennyolcéves jómódú piaci árusnő tegnap rejtélyes körülmények között, össze-vissza vágdalva találták meg lakásán. Megállapították, hogy vnyapokkal előbb történtetett a rablógyilkosság. A rendőrség egyelőre nem találja a tettesek nyomát.

— **Ötven olasz képviselő Magyarországon.** Budapestről jelentik: A Magyarország meglátogatására kiküldött ötven tagos olasz parlament küldöttség ma délelőtt féltizenkettőkor érkezett meg Budapestre. Az érkezőket a pályaudvaron lebogódiszben fogadták, sok ezernyi tömeg és az olasz kolónia tagjainak részvételével. Puky képviselő olasz beszéddel üdvözölte a képviselőket, mialatt a zenekar az olasz himnuszot játszotta.

— **Tizenegy bűnvádi feljelentés érkezett egy szegedi malom igazgatói ellen.** Szegedről jelentik: Mátyás Gyula és társa, szegedi malomipari cég tulajdonosai, ötszáz ezer pengő passzívával kényszerű gazdasági eljárás megindítását kérték maguk ellen. A rendőrség mindkét igazgatót letartóztatta, mert 14 bűnvádi feljelentés érkezett be ellenük.

— **A német légi-hansa megnyitja nyári forgalmát.** Berlinből jelentik: A légi-hansa április 28-án nyitja meg nyári forgalmát összesen 90 vonalon. Németországnak Lengyelország kivételével minden szomszéd-állammal lesz légi összeköttetése. Az új menürendben az időtartamok jelentősen csökkennek. Berlin és Páris között csak Kölnben, Berlin és Moszkva között csak Königsbergben lesz leszállás.

— **Oroszországból érkezett a Németországból megszökött kommunista fogoly.** Berlinből jelentik: Braun Ottó kommunista vezér, aki több évi fegyházra volt elítélve s akinek a fegyházból való megszökése nagy port vert fel, Oroszországból levelet írt, közölve, hogy sikerült a határon átgátnia s Oroszországban telepszik le.

— **Tűzvész Hátszegen.** Hátszegről jelentik: Péntek hajnalban tüzriadalom verte fel a város lakosságát. Perian Traian borbélymester Posta-uccai házából tűz ütött ki, amely pillanatok alatt lángborította a tetőzetet. A házban lakók még javában aludtak, amikor az arra járó rendőr a tüzre figyelmes lett és aláírta a tüzoltóságot. A kivonult tüzoltóság hiányos felszerelése ellenére dicsejre méltó munkát végzett, amennyiben emberfeletti erőfeszítések után sikerült a tüzet lokalizálnia, megmentvén a szomszédos házakat a tüztől. Növelte a veszedelmet az is, hogy a szomszédos házban van elhelyezve a szeszszindikátus raktára, amelyben nagyszemélyiségű szesz van elraktározva s amely, ha tüzet fogott volna, óriási katasztrófát idézett volna elő. A kár megaladja a 200 ezer lejt. A hatóságok megindították a nyomozást a tűz keletkezésének kiderítése érdekében.

— **Stresemann választói beszédét tartott Lipésében.** Lipéséből jelentik: Az itteni néppárti gyűlésen Stresemann külügyminiszter választói beszédét mondott, amelynek kapcsán kijelentette, hogy a néppártiak együtt kell haladnia minden párttal, amely Németország újjáépítését tűzte ki céljául. A pártpolitikát éppen azért félre kell tenni. A külpolitikában alapvető eltérésekről a külügyminiszter kijelentette, hogy a kormány keretén belül erről mitsem tudnak Arról kell gondoskodni, hogy Németország a békével kiheverje a háború sebeit.

SPORT

A török válogatott kétfős veresége

Románia—Törökország 4:2 (1:1)
Roman komb.—Török komb. 3:1 (1:0)

Az amszterdami olimpiászra utazó török válogatott az elmúlt vasárnap Aradon mérte össze erejét a román válogatottal. Hétfőn délután a török csapat Temesvárra rándult, ahol mint kombinált csapat, Románia kombinált együttesével játszott. A török válogatott mindkét szereplése vereséggel végződött. Ez a vereség nem minden tekintetben a román játékosok fölényének tudható be, hanem inkább a román válogatott szerencsésének, valamint a török együttes indiszpozíciójának. Különösen az aradi mérkőzés 4:2-ös eredménye irrealis, amennyiben a gólok közül egyik öngól volt, a másik pedig a románok leszállása következtében született meg, amelyet azonban a bíró nem vett észre.

A török válogatott meglepő szép játékot produkált. Összjátékuk kifogástalan és játéktechnikájuk megüti a közep-európai klasszist. Különösen az együttes védelme nyújtott szép játékot. Nihád középfedezet első klasszisu játékos. A román együttes játékosai egyénileg jobbak, mint a török játékosok, sokkal állóképesebbek és a török válogatott veresége elsősorban abból kifolyólag következett be, hogy az együttes a második félidőben nem bírta a tempót, Ulvir kapus nagyon gyengén védett.

A két válogatott a következő összeállításban szerepelt:

Románok: Kiss, Steiner—Hokszari, Teszler—Vogl—Steiner I., Tánzer—Sepi II.—Wetzer—Guga—Barbu II. (Poszák—Csomag.)

Törökország: Ulvi, Kadki—Burhan, Dsevad—Nihad—Hoini, Mehmed—Alla—Kemal—Uslü—Latif.

Bíró: Fábris (Jugoszlávia.)
A két ország kombinált csapatának Temesváron megtartott hétfői mérkőzésén ismét a román csapat bizonyult állóképesebbnek és változatos játék után 3:1-re sikerült a bizonytalanul játszó törököket legyőznie.

A kolozsvári husvéti serleg-mérkőzések győztese a Romania lett

(Cluj-Kolozsvár, április 17. Az Uj Kelet tudósítójától.) A két napos unnepi mérkőzéseken vasárnap a CFR került össze a KMSZ-vel és a Romania a KAC-cal. Hétfőn a két vesztes és a két győztes csapat mérte össze erejét. A mérkőzések általában gyenge sportot nyújtottak és annak ellenére, hogy a játékosok egyénileg kiemelkedtek, az együttesek összjátéka kritikálható. A serlegmérkőzésen döntőbe került Romania és CFR egyforma játék-erőt képviseltek és a Romania győzelme csupán szerencsésnek tudható be.

A koronának koronája

az, hogy

KOMIÁTSZEGHY LAJOS

KORONA

vendéglő-éttermében

Cluj, Calea Victoriei 49. szám

a híres

„**Temesvári Casino**“ sör már kapható

Egészséges lesz, ha Matild-vizet iszik

Tiszta fátynői harisnya . lei 77
Minden divatszablon

Egész cérnafior női harisnya . lei 73
Minden divatszablon

SIPÓS
harisnya, kecskényű, csipke és rövidnadrágok, — Cluj, Călea Reg. Ferdinand 8 szám

A SEBLEGMÉRKÖZÉSEK EREDMÉNYEI:

CFR—KMSC 6:3 (4:1). Bíró Sclerianu A CFR kielégített azonban a KMSC kapkodó játékot mutatott.

Romania—KAC 4:1 (3:1). Bíró Ginzczár. A KAC elkünyyelte a játékot.

KAC—KMSC 2:1 (1:1). Bíró Ciurel. Romania—CFR 1:0 (0:0). Bíró Nagy Lajos.

VIDÉKI EREDMÉNYEK Vasárnap

Szamosújvár. Haggibbor komb.—Sparta 2:1 (1:1) barátságos, bíró dr. Hirsch. A Haggibbor jó játékkal győz. Röth két góljával. A szamosújváriak góllal Arnold fölte, aki egyben a mérő legjobb embere volt.

Maramarosziget. Unió Szatmár—MSE 3:1 (0:0) barátságos, bíró Bán. Bukarest. Viktoria (Püsen)—Macabi 3:1 (2:0).

Nagyvárad. Törökcs—AMTE 4:0 (3:0).

Temesvár. Bandul—ATE 2:1 (2:1). Besica. Jui Lupeny—UDR 1:1 (0:0). Brassó. Iria—Brasovia komb. 3:1. Marosvásárhely. Maros SC—MSE 2:1 (1:0).

Hétfő

Nagyvárad. Törökcs—AAC Arad 1:0 (1:0).

Arad. Bandul—ATE 3:0 (1:0) barátságos, bíró Darázs.

Besica. Jui Lupeny—UDR 2:1 (1:0). Brassó. Brasovia komb.—Iria komb. 1:1 (1:0).

Coltea—Brasovia 6:0 (3:0).

Temesvár. AMTE—TAC 1:0 (0:0).

KÜLFÖLDI EREDMÉNYEK

Bern. Nemzetcsap—Scäje válogatott 3:2 (1:0).

Paris. Belgium—Franciaország 3:2 (2:1).

Óporló. Portugália—Olaszország 4:1.

Luxemburg. Francia b) válogatott Luxemburg 3:1 (2:1).

Bécsi bajnoki eredmények: Rapid—Wacker 3:2. Vienna—WAC 2:1, WSC—Hakoah 0:0. FAC—Hertha 3:3. Admira—BAC 1:1 (1:0).

Glasgow. Glasgow Rangers—Celtic 3:0 (0:0). A skót kupa döntője.

Bécs. Jugoszlavia—Austria Bécs 6:3 (0:1).

Teplice. TFK—Sparta Prága 4:2 (3:0).

Pozsony. Cseh kerületi válogatott—Magyar kerületi válogatott 3:2 (2:1).

Dudapest. Ferencváros—Kispest 5:1 (4:1).

Hungária. Bástya 3:0 (0:0).

Ujpest. Vasas 3:0 (3:0).

III. ker.—Budai 33-as 1:1 (1:1).

Szombathely. Sabaria—Booskan 2:0 (1:0).

Miskolc. Nemzetcsap—Attila 2:1 (1:0).

Egyszerre gazdag ember lesz, ha a szerencséjéről közzismert **KOSICEI**

UNGÁR Bankháztól
(Kosice, Mátyus-u. 20. szám)
egy esztendőre az ország sorsjegyet vásárol. A legkedvezőbb nyerési esély. A tele a sorsjegyeknek okvetlen nyer. A nyeremények készpénzben, minden levonás nélkül lesznek kifizetve. A főjáték az ötödik osztály most kezdődik f. hó 26-án és egész május hó 23-ig tart. Csaknem 100.000 nyeremény, kb. ötven millió korona értékben kerül most kisorsolásra. Szám: nagy nyeremény. Kedvező esetben két milliót nyerhet. Rendeljen azonnal, míg a készlet tart. 1/2 sorsjegy ára kc. 50, 1/4 ára kc. 100, 1/8 sorsjegy ára kc. 20. Egy egész sorsjegy ára kc. 400.
Magyar Bankház Kosice, Mátyus-u. 20.

Hirdessen az Uj Keletben

Közgazdaság

Fizetéseketelenséget jelentett az aradi Viktoria Takaréknak

Az intézet háromévi moratóriumot kér, hogy iparvállalatainak értékesítése után kielégítse a betevőket, akik 270 millió lej követeléssel szerepelnek

(Arad, április 17. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Ipar- és Népbank, valamint az Egyesült Bank és a hozzá tartozó érdekeltségek összeomlása után most egy újabb bankbukás rázkódtatta meg az egykor szilárd és kitűnő aradi piacot. A 30 éves multtal rendelkező és széleskörű ipari érdekeltségekkel bíró Viktoria Takaréknak és Hitehntézett beszüntette fizetéseit. Az intézet súlyos helyzetéről az Uj Kelet még ez év februárjában megemlékezett, amikor bizonyos személyi változások is történtek a banknál. Akkor a Banca Nationala újabb visszszámítolási hitellel sietett a Viktoria Takaréknak segítségére, de

részvény lejegyzését követelésük 20 százalékanak erejéig a nagybetűesektől reméli a bank, amelynek szanálásában egyébként részt vesz a Banca Nationala, a Banca Romaneasca és az Albina-bank is. A szanálás alatt Adám György vezérigazgató mellett részt fog venni az intézet ügyeinek irányításában Zanco György, a Banca Nationala aradi fiókjának igazgatója, valamint dr. Marcus Mihály, a Banca Romaneasca aradi igazgatója, aki a nagyváradi Bihoreana szanálásában is tevékeny részt vett. A szanálási terv szerint a Viktoria Takaréknak ügymenetének folytatására

ez az összeg kevesnek bizonyult a túlméretezett ipari vállalkozások finanszírozására.

a Banca Nationala újabb kölcsönt folyósít a banknak, amelynek eddig mintegy 60 millióval van értéke.

Időközben egyéb nehézségek is felmerültek, amelyek végül arra kényszerítették az intézet vezetőségét, hogy beszüntesse a kifizetéseket.

Ezt az összeget csak az új kihelyezésekre és az újonnan szerzett üzemekre szabad fordítani, míg a terhes ipari vállalkozásokat léptik és áruba bocsájtják. Elsősorban a nemrég kibővített Bokszeg-Örményesi Fapari Rt. értékesítésére kerül sor, amely egymaga 30 millió lejjel szerepel az intézet könyveiben és amely csak a napokban veti meg egy újabb állami erdőséget 16 millióért. A kitermelési engedéllyel rendelkező és parkettagyártásra is berendezett vállalatra állítólag egy budapesti tőkecsoport már tett is ajánlatot. Ezenkívül azonban

A fizetéseketelenség nyilvánosságra jutásával egyidejűleg megindultak a szanálási tárgyalások. Az akció végrehajtása érdekében a bank 3 évi moratóriumot kér a betétesektől akik 270 millióval szerepelnek az intézet könyveiben. A kisbetétesek azonnal megkaphatják a pénzüket míg a többiek a moratórium alatt 6 százalékos kamatot kapnak beteteik után. A betétesekkel megindult csoportonkénti tárgyalások eredményétől függ a szanálás sikere. Amennyiben sikerül megállapodásra jutni, a szanálás további lépése az lesz, hogy

a Viktoria Takaréknak egész sereg vállalata van, amelyek az intézet helyzetét megrendítették,

a bank alapítóként 30 millióról 60 millióra emelik.

mert rentabilitásuk ellenére olyan hatalmas forgatókét igényeltek állandóan, amelyet a bank nem tudott előteremteni. Ezeket a vállalatokat a szanálási bizottság lehetőleg gyorsan akarja likvidálni, hogy a betéteseket és hitelezőket mielőbb ki lehessen elégíteni.

Az új emisszió 50 százalékát az intézet igazgatósága fogja lejegyezni és a így befolyó 15 millió lejt a szanálásra fordítják. A fennmaradó 15 millió lej összegét

Magyarország állami segéllyel szervezi mezőgazdasági kivitelét

A magyar földművelésügyi minisztérium 1928—29. évi budget előirányzatában közel 6 millió pengő szerepel a mezőgazdasági kivitel fejlesztésére. A tervezett állami intézkedések elsősorban a típusárak termelésének elősegítését, valamint a mezőgazdasági kivitel központi szervezését célozzák, amivel kapcsolatban nagyarányú exportpropaganda létesítésére megkezdtek az előkészítő munkát. A kormány ezzel a nagy horderejű propagandájával kapcsolatban az április 28-án megnyíló Budapesti Nemzetközi Vá-

sár a maga részéről is külön csoportot szentel a mezőgazdasági exportárak bemutatására, amelyen a főváros és vidék összes malomegyesületei, a gabona-, mag- és gyümölcskereskedelm, továbbá a tej-, vaj- és sajtpár, valamint a gyümölcsfa-, szőlő- és diszkeresztés is részt vesz. Különös érdeklődés kísér a csoport keretében a magyar örlemények, a nemesített velőmagvak, valamint a mezőgazdaság egyéb nemesített termékeinek bemutatását.

Amerika
Temesvár
Casino

Ez a három szó azt jelenti, hogy az

„AMERIKA” ÉTTERMÉBEN

CLUJ, PIATA UNIRII 23.

a hires

„Temesvári-Casino” sör már kapható

A MAI VALUTAPIAC. Száz lej aránya: Zürich 325, Páris 1580, Budapest 358%, Bécs 448%, Prága 217, Newyork 63. Belföldön ünnep miatt a bankok nem dolgoztak.

Megkezdik az aradi Egyesült Bank betétesek kielégítését. Aradról jelentik: Az Egyesült Bank sokal hányalott ügye ugylátszik végre mégis nyugvóponttra jutott. A likvidáló bizottságnak sikerült eladnia a Klein és Weinberger-cég textilláru raktárát, amelyet Halpern Miksa, Glésinger Győző és Révész József aradi textilkereskedők mint szakértők becsülték felül és hétmillió lejtben állapították meg annak értékét. Ezen az áron Aradi bécsi gyáros meg is vásárolta az áruraktárt és az összegét rövidesen lefizeti a likvidáló bizottság kezéhez. Ebből az összegből és a bank pénztárában frözt három millióból a takarékbetétesek és folyószámlatulajdonosok már májusi napjaiban követelésük tíz százalékát megkapják. Szó van arról, hogy ez a lépés arra indítja azokat, akik esődtől kérték az intézet ellen, hogy kérelmüket visszavonják. A felszámolás ettől függetlenül tovább folyik. A jövő hónap elején sor kerül a Pollatschek-féle téglagyár értékesítésére, azonkívül eladják az Orbán-butorgyárt és a Hacker és Sternberg pálinkakereskedők készletét. Ezekből a befolyt pénzből további 10—10 százalékot fizetnek és előreláthatólag május végéig, de legkésőbb június közepéig a betétesek megkapják követelésük harmada százalékát.

Nagyarányú beruházások a magyar vidéki városokban és községekben. Budapestről jelentik: Magyarországon ma körülbelül 3500 község van, amelyeknek csak 4 százalékában van kiépített vízvezeték és átlagban 7 százaléknál találunk villanyberendezést. Közülük 15 éve már annak, hogy a községek kulturális fejlődése kényszerű megállásra lett itélve és épp ezért természetesen, hogy a megíauit gazdasági viszonyok folytán most annál gyorsabb iramban indulnak meg a beruházási munkák. Már most is számos oly villanyfejlesztő telep, u. n. elektromos körzeti távközpont építését kezdtek meg, amelyek egész országrészek villanyárammal való ellátását célozzák. Uj gázművek létesülnek, utakat, járdákat építenek, vízvezetékét fektetnek. Uj felszereléssel látják el a községi üzemelőket és a higiénikus intézkedések egész országra kiterjedő beruházási egész országra kiterjedő beruházási akciókkal kapcsolatban külön községfejlesztési csoportot létesített az ezidén április 28-án megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár, mely csoport be fogja mutatni mindazon technikai eszközöket és szükségleteket, melyek a vidék modern felszereléséhez szükségesek. A vásár ezen csoportja iránt a vidéki előljáróságok részéről már eddig is a legnagyobb érdeklődés mutatkozik, melynek jelentőségét csak növeli az a tény, hogy a szomszédos államok területéről már eddig is több mint ezer község előljárósága jelentette be a csoport meglátogatására vonatkozó szándékát.

Temesváron lesz az ecetszindikátus székhelye. Megírta az Uj Kelet, hogy az erdélyi és bánáti ecetgyárosok Rothbart Jakab temesvári nagyiparos elnöklével Nagyváradon értekezlet tartottak, amelyen érdekeik védelmére egy országos szervezet felállítását határozták el. A szindikátus megalakulásának előkészítésére a temesvári Löwinger Testvérek Rt. egészre alatt bizottságot küldtek ki, mely a létesítendő szervezet központjául Temesvárt javasolja és a szükséges engedélyek megszerzése után összehívja a szindikátus alakuló gyűlését.

Az erkölcs keletkezése és fejlődése
Írta dr. Ligeti Sándor
Ára 150 lei. A magyaryelvű társadalomtudományi irodalom legjelentősebb kiadása. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában

Szerda...
As...
sem ism...
vetkező...
megkímé...
Temesvár...
Szin...
Szerda...
ször...
zalsz...
Csütörtök...
bérle...
Péntek...
ság e...
Klár...
dár...
rozat...
Szombat...
bérle...
Vasárnap...
rette-ujd...
árak...
lóval...
Vasárnap...
herce...
szám...
Hétfő...
süket...
rozat...
Hétfő...
herce...
szám...
A...
Ma es...
miereje...
zus előke...
mutatni...
Karoly...
tragédiáj...
személy...
amelynek...
kintő g...
gezte, a...
tagja ré...
Alice, Lá...
Mihályfy...
Elek, Ho...
Révész, S...
miereje...
Nikodém...
jegy elő...
kitoró és...
Holnap...
Iskariót...
Csókh...
kacagat...
amelynek...
kozatják...
melyzeté...
dulatokk...
natra se...
lódése és...
a kacag...
invenció...
cokkal...
A Csókh...
Zoltán i...
komponá...
tásban...
László A...
Selmezi...
ket. A b...
a szerző...
másután...
Péntekre...
főre. M...
már a p...
Arany...

Asszonyom!

Ön

sem ismeri **érdekét**, ha nem nálunk látja el magát idejében a következő szezonra **gyümölcs és zöldségkonzervvel**, mert megkíméli magát a

befőzés

kellemetlenségeitől és azonfelül pénzt takarít meg.

Temesvári Műmalom Rt. konzervlerakata, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 7.

Színház - Művészet

Magyar Színház műsora

Szerda: Judás Iskariót. (Ujdonság először. Napi bérlet 38. szám. B. Sorozatszám 319.)

Csütörtök: Judás Iskariót. (2-odszor. Napi bérlet 38. sz. C. Sorozatszám 320.)

Péntek: Csókhercegnő. (Operette-ujdonság először. Kolbay Ildikóval, Mende Klárral, László Andorral, Ihász Aladárral. Première-bérlet 38. szám. Sorozatszám 321.)

Szombat: Csókhercegnő. (2-odszor. Napi bérlet 39. sz. A. Sorozatszám 322.)

Vasárnap 5 órákor: Aranyhattyu. (Operette-ujdonság 9-edszer. Mérsékelt helyárral. Kolbayval, Mendével, Lászlóval, Ihással. Sorsz. 323.)

Vasárnap háromnegyed 9 órákor: Csókhercegnő. (3-adszor. Napi bérlet 39. szám. B. Sorozatszám 324.)

Hétfő délután 5 órákor: A cárnő. (Mérsékelt helyárral. Poór Lilivel. Sorozatszám 325.)

Hétfő este háromnegyed 9 órákor: Csókhercegnő. (4-edszer. Napi bérlet 39. szám. C. Sorozatszám 326.)

A színházi iroda közleményei

Ma este lesz a Judás Iskariót **premiereje**. Hetek óta tartó lázas ambíciózus előkészületek után ma este fogja bemutatni a Magyar Színház Nikodémusz Károly mélyhangulatu bibliai tárgyú tragédiáját, a Judás Iskariót. A nagy-személyzetű és mozgalmas darabban, amelynek rendezői munkáját körültekintő gondossággal Imre Sándor végezte, a színháznak csaknem minden tagja résztvesz. Főszereplők: Petróczy Alice, Laczkó Aranka, Kemény László, Mihályfy László, Réthelyi Ödön, Tóth Elek, Hoykó Ferenc, Izsó Miklós, Lantos, Révész, Selmezy, Tompa. A ma esti premiere Kolozsvarra érkezett a szerző Nikodémusz Károly is, akit a tömeges jegy elővételből ítélve, zsúfolt nézőtér kitörő és lelkes tapsai fogadják köszönteni. Holnap este megismétlik a Judás Iskariót előadását.

Csókhercegnő. Kedves, mulatságos, kacagtató operette a Csókhercegnő, amelynek előkészületei hetek óta foglalkoztatják a Magyar Színház énekes személyzetét. A szövege tele van ötlettel, fordulatokkal, tréfával, úgy hogy egy pillanatra sem lankadhat a közönség érdeklődése és egy pillanatra sem szűnik meg a kacagás. A zenéje fülbemászó hatásos invenciózus, át meg átszóve modern táncokkal, nagyszerűen fölépített fináléval. A Csókhercegnő szövegkönyvét Körösi Zoltán írta, zenéjét Schreiber Alajos komponálta. Pénteken este lesz a Csókhercegnő **premiereje** parádés szereposztásban: Kolbay Ildikó, Mende Klári, László Andor, Ihász Aladár, Leóvey Leó, Selmezy Misi játsszák a vezető szerepeket. A bemutató előadás jelen lesznek a szerzők is. A Csókhercegnő négy egymásutáni estére van műsorra tűzve: Péntekre, szombatra, vasárnapra és hétfőre. Mind a négy előadásra árusítja már a pénztár a jegyeket.

Aranyhattyu és Cárnő mérsékelt hely-

árral. Az e heti műsoron két olcsó helyáras előadás szerepel: Vasárnap délután 5 órákor az idei évad legnagyobb sikerű operette ujdonsága az Aranyhattyu kerül színre. Kolbay Ildikóval, Mende Klárral, László Andorral, Ihász Aladárral. Hétfőn délután 5 órákor pedig a Cárnót adják Poór Lilivel a címszerepben. Mind a két délutáni előadásra árusítja már a pénztár a jegyeket, mérsékelt helyárral.

Saját orvosa mondja, hogy egyedül csak **"OLLA"** a megbízható óvszer. Ne fogadjon el utánzatot!

Esőköpeny . Lei 900
és feljebb

Trench-Coat Lei 3500

Neumann M. Cluj
férfi- és fiuruha-áruháza Főter 14.

Ruhák

legdivalósbabban készülnék
Áron Dávidnál
Cluj, Calea R. Ferdinand
32.

Vizmentes ponyva, zsák
minden célra — eladás és kölcsönzés.

Kárpitos kellékek

Matracok és huzatok. Afrik-Seegrás. Butorszövetek, zsinórok. Spárga-gurtui. Ablak-roletták. Kerti és piaci ernyők.

Boskovics József
Cluj, Strada Regina Maria 15.
Telefon 9-10.

Butorbevásárlók figyelmébe!

Butorszükségleteinek beszerzése előtt okvetlen tekintse meg **FISCHER ALBERT** butoráruházát
Cluj, Cal. Reg. Ferd. 61

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Keresek a fürdő-szezonra, gyakorlati: bíró szakácsnőt kóser vendéglőhöz. Glanc, Turda, 394

Egy ebédülő kredenc és asztal eladó, Caiea Victoriei 44., ajtó 18. 400

Francia levelezést vállalkozó délelőtti órákban. — Ajánlatokat "Diplome" jelíggel a kiadó továbbítja.

oooooooo

Legújabb villany-tévével kitűnő "Syrena" gramofon művészlemez 98 leíért kaphatók. Legújabb slágerek. Triskánál — Cluj

Utazói állást keres a vas- és műszaki szakma terén (íz éves praxissal bíró, az egész országban kitűnően bevezetett, prima referenciákkal rendelkező szakember. **Intézkedés** alapon is hajlandó dolgozni. Ajánlatok "Elsőrangú zsidó" jelíggel alatt a lap kiadójába keretnek. 376

Modern 2 szoba konyha előszoba, fürdőszoba cselekedőszoba bútorral együtt eladó, esetleg albérletbe kiadó Cluj kiadóban.

Több évi (**ügyvéd**) irodai gyakorlatlallal rendelkező perfect román, magyar gépiro, telemekönyvben írtas tisztviselő azonnali megfelelo elhelyezkedést keres. — Jelíge: "120.000 lei vaucioképes."

oooooooo

Parketta gyáriáron kapható. Műasztalosáru gyár r.-t.-nál, Cluj.

Telefon 1-20.

Zongoraórákat ad végzett akadémista esetleg gyakorlással is. Cim a kiadóban.

Háziaszonyok figyelmébe! Sütdemet áthelyeztem Deák Ferenc-u. 33. sz. alá. Sütés naponta d. e. 9, 12, d. u. 3 órákor. Szíves pártfogást kér **Ujhelyi Ignác.**

Nyári kirándulásra kiadó kert, kis menedékházal, Donát-ut 148. Autóvégállomás.

PANAMA Hölgyeim! PANAMA

megjött a panamám
a Párisi és bécsi ujdonságok

TARKA PANAMA
nálam 250 Lei darabja

Férfi és női kalapokat 48 óra alatt formálók és alakítók a legújabb formákra gyári árak!

CARMEN KALAPÜZEM

PANAMA CLUJ CAL. VICTORIEI 4. PANAMA

A CLUJ TACAMUL

ezüstáru gyárban készült minden darab avócskóz és dísz tárgy ezen

gyárijellel van ellátva.

800-as finomság!
Gyártmányaink minden jobb ékszerüzletben megrendelhetők. — Viszonteladókknak:

"TACAMUL"
Ezüstáru gyár, Cluj,
Strada N. Iorga 11/A

Telefon 4-82. Sürgőnycim: "Tacumul"

INGYEN gummi-bélyegző

Bárkinék, aki kb. 1000 lei értékű nyomtatványt rendel nálam, a legolcsóbb árban számítva, ingyen készítek egy szép bélyegzőt. KATZ nyomda és bélyegzőgyár, Cluj, Str. Regina Maria 37.

Feltámadt

az a korszak, mikor kevés pénzzel is sokat és jól vásárolhat a

Parisien Magazin

duz készletű raktarából mert a különböző áruosztályok

teljes kiárusítása

tovább tart és mindenki bejuthat, hogy

féláron alul

szerezhesse be a maga és családja szükségletét. Ezen a héten eladásra kerül az eddig visszatartott értékes és változatos

csipkekészlet is.

Minden hölgy
hódító és elegáns lesz, de legyen az

első a sorban!

oooooooooooooooooooo

Mindenkinek

érdeke, hogy olcsó harisnya-áruainkról meggyőződjön!

Garantált tartós flórharisnya Lei 79 —
Hibamentes tartós selyemharisnya 79 —
Cérna flórharisnya — — — 9 —
Fildeko cérnharisnya — — — 110 —
Selyemfényű muslinharisnya — — — 140 —
Női glazékezttyük — — — 210 —
Szarvasbőr keztyük, fehér és sárga színben — — — 280 —
Valamint férfi harisnyák, női és férfi cérnakeztyük mélyen leszállított árakban
Kötött **női kosztümök** gyönyörű színekben 1200 — **lejtől** feljebb.
Helios Aruház, Főter 7.
Vidéki megrendeléseket posta- vagy okmánybélyeg beküldése ellenében is eszközölünk

ISTEN, EMBER, ÖRDÖG

Irta: Jakob Gordin

— Dráma 4 felvonásban. —

Fordította: Szabó Imre

Dobe: Cheszkel, nézd, hiszen már megy. Végy te is cédulát. Miért csak ők nyerjenek ötvenezret? Ó, látod, már viszket a jobb szemem. Ez is annak a jele, hogy bajunk lesz. Mások fogják meglátni a nyereményt. (Bal szemét dörzsöli.)

Cheszkel: Már nem kívánod neki? Én azt mondom, csak nyerjen! Mind egy, hogy a pénz nála van, vagy nálam. Ne félj, nem lesz semmi baj. Viszket a bal szemed?

Dobe: A bal szemem ez? Hisz akkor ez nem a bajnak, hanem az örömmek a jele!

Leizer: (ittasan éneklőn) Kifogy már a jó kis ital, mit igyak már én nagy bivaly. (Főlemeli az üveget) Látod Freide, ez az igazi, ide nézz, Herschele ez a főnyeremény! (Énekel) Kifogy már a jó kis ital, mit igyak már én nagy bivaly...

Herschele: Kérem apám, csillapodjon, térjen magához, nagyon kérem...

Leizer: Nem, nem! (Tovább énekel) Kifogy már a jó kis ital, mit igyak már én nagy bivaly...

Herschele: Kérem, jöjjön apám, nem akarok tisztelőtlen lenni, ments isten, de nem szeretném, ha maga itt neveltségessé válna. (Karonfogja és viszi kifelé.)

Leizer: (Hurcoltatja magát) Nem, nem, nem megyek! Hagyj nekem békét! (Részegesen énekelve) Kifogy már a jó kis ital, mit igyak már én nagy bivaly.

Muzsik: Eladtam neki a futri-cédulát, sokkal könnyebben, mint ahogy hittem. Meg fogják útni a főnyereményt, meggazdagodnak, csekélység. Hehehe! Jó éjszakát! (El.)

(Függöny.)

MÁSODIK FELVONÁS!

(Nagy, kényelemmel berendezett terem. Leizer hintaszékben ül és egeret csavar piros zsebkendőjéből. Cipe a tűkör mellett áll és haját igazítja. Kis asztalon most már fatokban hever Herschele hegedűje.)

Leizer: (feláll a székből és odamegy Cipehez a zsebkendőjéből kötött egérrel). Hühü! Megjédtél?! Csak maradj csöndben, ne igazíts, ha Motelével összeházasodtok, akkor majd a kőlykeiteknek is csinállok ilyen egérkéket.

Cipe: Mit beszélsz! Azt hiszi, hogy hozzá fogok menni a testvérem vőlegényéhez?!

Leizer: Psz... (Körülnéz.) Nem kell beszélni, nem kell vitatkozni róla. (Visszafelé egy sarokszékbe.)

Cipe: Nagypapa, mondja meg az igazat! Magának tetszik az, hogy mi most ilyen nagy rangban élünk?! Én bizony úgy érzem, amikor felteszem a kalapomat, mintha a bácsi kalapját viselném! Hahaha! Becsületiszavamra mondom, amikor a cipőimet madzaggal kötöttem össze, sokkal jobban éreztem magam, mint most.

Leizer: Nem kell busulni, kis bolond cica! A szegények szokásait majd csak kinövöd. Hiába, én jól érzem magam, mert megsughatom neked, én egy született előkelőség vagyok. Kis bolond, hát rossz az, ha az ember minden nap sült bust ehet fehér kenyérral és ebéd után gond nélkül szundíthat egy jót és nyújtózkodhat egy nagyot! (Énekel.) Kifogy már a jó kis ital, mit igyak már én nagy bivaly.

Cipe: (aki maga is dudolta a dalt) Ej, nem ér ez semmit! Maga nagyon jól tudja, hogy kinevetnek bennünket, gúnyolnak, csak úgy félvállról beszélnek rólunk és azt mondják, hogy mi vagyunk az útdisznó gazdagok!

Leizer: Hát mit gondolsz, a régen-sült gazdagok különbek? Megmondom az igazat, én nagyon meg lennék elégedve, ha...ha...ha, gyere csak közelebb (Odafut hozzá. Leizer sug valamit a

fülébe). Tudod, Cipe, nálam egészen más az eset, mint a többieké. (Hangosan) A többieké a fiúnak mindig respektusa van az apa előtt, de az én esetem éppen ennek a fordítottja. Én félek Herschelétől.

Cipe: Mitől félsz? Hogy elmozdítja a magas állásából?

Leizer: Igen, igen. Én egyszerűen félek tőle. Pedig mondhatom neked, nem vagyok félsz természetű, de tőle valószínűleg rettegek. A számmal verselgetek, de úgy érzem, ha vele szembe állok, hogy egy egész kicsiny ember vagyok. Hiába vannak jó ötleteim és jó verses beszédem, de amikor meglátom ez a fiu engem egészen összezuz a tudásával, meg a jámborságával, meg a jószágával. Amikor itt van a szobában, akkor Leizer Badchen, vagyis már mint én, egy egész méterrel kisebb vagyok. Pláne, amióta meggazdagodott! Ha csak rám tekint az ő hideg melázó szemével, mindjárt viszketés fog el az egész testemben. Mondhatom neked, az ember a pénztől egészen más szemeket kap. Úgy értem, hogy a szemek egészen másképp fénylenek... Gyermekem: azt mondom neked, egészen kicsiny lettem azóta és nem találom meg a helyemet.

Cipe: Kicsiny ember lett Leizer bá, de szereti a nagy poharakat!

Leizer: Ugy van, gyermekem, kicsiny emberke lettem, de volt egy idő, nagyon régen, amikor nagy és híres ember voltam. Amikor eljöttem egy lakodalomra, ujjal mutattak rám, az asszonyok morogtak, a leányok sikoltottak örömlében. Ó az! Ó az! — kiáltották és amikor verselni kezdtem, olyan csönd támadt, mint a templomban, amikor a tizennyolc áldást mondják. A szemeim felgyulladtak, a szívem szárnyalni kezdett, a muzsikuskat az én szavaim hangolták fel és a printheadung úgy sirt, vagy örült, ahogy az én verseim ujjongtak, vagy keseregtek... Az asszonyok pedig úgy zokogtak, mint engesztelő napkor az „unszané tokef” imájánál. A menyasszony mindig keserű könnyeket ejtett, részeg férfiak pedig kijózanodtak! Ó, ez egy jó, drága szép idő volt. (Szomorúan leül.)

Cipe: Nagypapa, miért szomorodott úgy el? Ha akarja már is lakodalmat játszhatunk! Képzeld, hogy én menyasszony vagyok. Leülök és elfátyolozom magam. (Féjét egy kendővel beborítja) Nem rossz így játszani (Nevel)

Leizer: Akarod hallani? Nos hát (éneklő hangon, miután egy székre feláll) Sírj csak kis menyasszony, sírj, sírj, nagy stáció még amik megnyílik a sír. Közben lesznek gyerekeid, akikben sok bánatod és örömed telik...

Cipe: (sírászt szinlel) Ó, jaj, jaj, jaj! (csuklik)

Leizer: Szabad napjaid elmúltanak, most már idegenek zaklatnak, nem fogsz énekelni és nevetni, mert az élet láncokba fog verni (Cipe meglázza hallgat. Leizer fokozódó lendülettel) Szép ifjuságodnak vége, idegenek közé kerülés, otthaggya apádat és anyádat, fiatal szíved megtelik bánattal, rossz nagyon a nő sorsa, nincs akivel gondját megossza. (Cipe most már igazán sír). Mint kis madarat visznek el innen és bezárnak a kalitkába.

Cipe: Szavamra mondom, az embernek szívéré mennek az ilyen bánatos szavak. (Sír.)

Leizer: Menyasszony, mondom neked, eljön a keserű idő, amikor távol leszel otthonodtól és amikor igazán keserű könnyeket fogsz hullatni.

Pesze

Pesze: (Jól öltözve, Leizer felé.) Kedves após, milyen ötletei vannak magának! (Leizer megijed és sarokba ül). Mégis csak furcsa, hogy az apósom itt csufaságot csinál magából, ez a lány pedig komolyan sír. Letörli Cipe

könnyeit.) Kis bolond! Nem tudom, amióta ez a főnyeremény jött, az ember nem találja a helyét. Vagy aludni, vagy sírni! Herschele is egészen más ember lett, elvesztette régi kedvét, folyton elgondolkozik. A szegénységben valahogy közelebb voltunk egymáshoz.

Cipe: Mi az néni? Már maga is megsajnálta az esetet?

Pesze: Hogy megsajnálta? Ments isten!... Hát adok istennek, hogy az embernek nincsen gondja, hogy van mit felőteni, de én mégis csak másképp képzeltem el az esetet, azt hittem, sokkal jobb lesz!

Cipe: Hiszen nem rossz meggyerni a főnyereményt, de azzal, hogy a pénzzel együtt megnyertük Muzsiknak a látogatásait. Én azt mondom, hogy ez tönkre teszi az egész nyereséget. Haha

Pesze: Kis bolond vagy, Hiszen Muzsik az üzlettársunk! Herschele egyedül nem érti az üzletet, olyan nélküle, mint a vak ember.

Leizer: Majd eljön az idő, amikor Muzsik nélkül is menni fog az üzlet. (Kivülről zaj.) Peszt! Valaki jön! Tolvajok jönnek! (Megint féltre ül).

Herschele és Muzsik.

Herschele: (nagyon jól öltözve, az ajtóban folytatólagosan beszél Muzsikkal.) Honnan tudja mindezeket? (Leülnek.)

Muzsik: Elvégre nem vagyok tudatlan ember. És olvastam az összes filozófiai könyveket, amik héber nyelven megjelentek.

Herschele: Hogy értem azt, hogy nincs bünhödes, hogy az ember elkövetheti mindazt, ami neki jól esik? Egészen büntetlenül. Az emberek csak úgy bűnözhetnek, mint a vadállatok? Egymást letiporhatják? És nincs korlátja az ilyesminek?

Muzsik: Én azt mondom, hogy sokkal jobb lenne a világ, ha azt mondhatnánk Istennek: nem kell a te jutalmad és tartsd meg magadnak a büntetéseidet. Ne büntess és ne jutalmaz! És akkor kvittek leszünk!

Herschele: Mi értelme van az emberi életnek akkor, ha nincs büntetés és jutalom? Minden boldogságunk alapjában véve abból áll, ha teljesíteni tudjuk azt, ami jó és szent. Anélkül az ember nem ember.

Leizer: (váratlanul feláll és odalép a beszélgetőkhöz.) Az ember egy disznó! Nem tudja, mit tegyen: jót tegyen, vagy rosszat? (Herschele szigorúan és kérlelően néz rá. Leizer Muzsik felé felé hajol.) Reb Uriel bocsásson meg, csak tudni akartam, hány óra van?

Muzsik: Ez igazán nem illik. Reb Herschele Dubrowner apjához! Hogy teheti magát ilyen neveltségessé?!

Herschele: (bosszusan) Ne haragudjon apám, de miért nem ül a helyén? Hiszen egy külön kis szobát rendeztem be magának! (Leizer úgy tesz, mintha mondani akarna valamit, de hirtelen meggondolja a dolgot és gyorsan távozik a szobából.) Isten csak azért teremtette a rosszat, hogy az ember jót is cselekedhessen.

Muzsik: Én viszont azt kérdezem: ha nem az ember hozta létre a rosszat, akkor miért büntessék meg érte, hiszen nem ő teremtette meg a gonoszra való alkalmat. (Szivart vesz és megkínálja Herschelét.) Gyujtson rá, reb Hersch, kitűnő szivarok.

Herschele: A szivar a füstnek keserű luxusa. Én mondom magának, reb Uriel, az isten jót és rosszat teremtett, az embernek pedig a szabad akaratot adta. Az ember akarata egészen szabad.

Cipe: (Pesze felé) Maga érti, amit ezek beszélnek? Nekem bizony fogalmam sincs ezekről a dolgokról. Nem is maradok itt, megyek a nagypapám

Utazó urak! Hotel Park

(vis a vis gara Satu-Mare)

Restaurant Katz המטבחית קאץ
hízi koszt, gyors és
figyelemes kiszolgálás. Garantált féregmentes
szobák kaphatók

hoz. Szegény úgy került ki innen, mint valami kiutasított koldus. (El.)

Muzsik: Maga azt mondja, hogy az embernek szabad akarata van? Ó... Válasszon csak a szivarok közül, kitűnő szivarok! (Herschele kivess egy szivart és rágyújt). Szabad akarat? Hát van szabad akarat, amikor az ember nem engedheti meg magának azt, amit gyakran szeretne, amikor el van iltva az élvezete annak, amit az ember legjobban kedvel. Törvények vannak, erkölcsök, szokások, bolondos hagyományok, hamis vélemények, amik csak korlátozzák az ember akaratát. Én azt mondom, mihelyt szó lehet arról, hogy szabad, vagy nem szabad tenni valamit, azonnal megszűnik az ember akaratának a szabadsága. De úgy vélem, hogy már nagyon bele-mélyedtünk a filozófiába. Beszélges-sünk inkább az üzletről.

Herschele: Pesze, bocsásson meg, nekünk van egy kis négy szem közötti beszélgetésünk. (Kezével mutat, hogy távozzon.)

Pesze: Valamikor, amikor tórákat írtál, akkor itt ülhettem melletted, foltozhattam zsákok, nézhettem munkaközben és örömmel tellett benned. De most?! Különben mindegy! (El.)

(Folyt. köv.)

Most jelent! meg

Kurt Münzer:

JUDE ANS KREUZ!

Judenroman

Ára 135 lei.

Leopold Hichler:

Der Sohn des Moses Mautner

ára füzve 140, kötve 180.

Mulford: „Der unendliche Geist des Guten. Ára vászonkötésben 150 Lei

Dr. S. E. Soskin

Kolonisationsrevizionismus.

Ára 32 Lei.

Jüdische Schwänke

Füzve 180

Kötve 230

Kapható az Uj Kelet könyvostályában.